

SEANCES DU JEUDI 3 FEVRIER 1994
 VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 3 FEBRUARI 1994

MATIN

SOMMAIRE:

EXCUSES:

Page 1059.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi habilitant le Roi à codifier les dispositions relatives à l'organisation des opérations électorales.

Discussion et vote de l'article unique, p. 1059.

INTERPELLATIONS (Discussion):

Interpellation de M. Van Hooland au Premier ministre sur «l'image de marque de la politique et des hommes politiques au niveau fédéral et la mauvaise gestion de l'administration fédérale».

Orateurs: M. Van Hooland, M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1060.

Interpellation de M. Benker au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «l'attitude du Gouvernement face aux déserteurs provenant de l'ex-Yougoslavie».

Orateurs: MM. Benker, Pataer, M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1063.

Interpellation de M. Didden au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «la politique en matière de réfugiés».

Orateurs: M. Didden, Mme Maes, MM. Pataer, Dufour, Ulburghs, Dierickx, M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1066.

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 1059.

ONTWERP VAN WET (Beraadslaging):

Ontwerp van wet houdende machtiging van de Koning om de bepalingen betreffende de organisatie van de kiesverrichtingen te codificeren.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 1059.

INTERPELLATIES (Bespreking):

Interpellatie van de heer Van Hooland tot de Eerste minister over «het imago van politiek en politici op het federale bestuursniveau en het mismanagement van het federaal bestuur».

Sprekers: de heer Van Hooland, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 1060.

Interpellatie van de heer Benker tot de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over «de houding van de Regering tegenover deserteurs afkomstig uit ex-Joegoslavië».

Sprekers: de heren Benker, Pataer, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 1063.

Interpellatie van de heer Didden tot de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over «het vluchtelingenbeleid».

Sprekers: de heer Didden, mevrouw Maes, de heren Pataer, Dufour, Ulburghs, Dierickx, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 1066.

APRES-MIDI

SOMMAIRE:

EXCUSES:

Page 1075.

COMMUNICATION:

Page 1075.

Cour d'arbitrage.

PETITIONS:

Page 1075.

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 1075 et 1139.

Mme Cahay-André et consorts. — Proposition de loi modifiant la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux du travail, en ce qui concerne le Tribunal du travail de Liège.

M. Van Hooland et consorts:

- a) Proposition de loi modifiant la procédure d'élection et de nomination du bourgmestre;
- b) Proposition de loi tendant à revaloriser la fonction de président du conseil communal.

MM. Maertens et Benker. — Proposition de loi modifiant la loi du 30 juillet 1938 concernant l'usage des langues à l'armée.

M. Suykerbuyk et consorts. — Proposition de loi portant blocage temporaire de l'application de la loi du 29 juin 1975 relative aux implantations commerciales.

MM. Meesters et Cuyvers. — Proposition de résolution concernant la coordination, entre le gouvernement fédéral et les Communautés, des politiques de santé en matières curative et préventive.

M. Vermeiren. — Proposition de résolution relative aux congés d'urgence pour motifs graves à octroyer aux militaires des levées 1993 et antérieures.

QUESTIONS ORALES:

Question orale de M. Monfils au ministre des Affaires sociales sur «la non-perception du ticket modérateur dans certains polycliniques de la région liégeoise».

Orateurs: M. Monfils, Mme De Galan, ministre des Affaires sociales, p. 1075.

Question orale de M. Van Walleghem au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «l'intervention des services de sécurité américains lors de la visite du président Clinton à Bruxelles».

Orateurs: M. Van Walleghem, M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1076.

Question orale de M. Lozie au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «des incidents entre des agriculteurs et des défenseurs de l'environnement».

Orateurs: M. Lozie, M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1077.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 1075.

MEDEDELING:

Bladzijde 1075.

Arbitragehof.

VERZOEKSCRIFTEN:

Bladzijde 1075.

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 1075 en 1139.

Mevrouw Cahay-André c.s. — Voorstel van wet houdende wijziging van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken, wat de Arbeidsrechtbank van Luik betreft.

De heer Van Hooland c.s.:

- a) Voorstel van wet houdende wijziging van de procedure tot verkiezing en benoeming van de burgemeester;
- b) Voorstel van wet houdende het herwaarderen van de functie van voorzitter van de gemeenteraad.

De heren Maertens en Benker. — Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger.

De heer Suykerbuyk c.s. — Voorstel van wet houdende tijdelijke blokkering van de toepassing van de wet van 29 juni 1975 betreffende de handelsvestigingen.

De heren Meesters en Cuyvers. — Voorstel van resolutie om tussen de federale Regering en de Gemeenschappen een coördinatie tot stand te brengen voor het beleid inzake curatieve en preventieve gezondheidszorg.

De heer Vermeiren. — Voorstel van resolutie inzake spoedverlof om gewichtige redenen te verlenen aan de dienstplichtigen van de lichten 1993 en vorige.

MONDELINGE VRAGEN:

Mondelinge vraag van de heer Monfils aan de minister van Sociale Zaken over «de niet-inning van het remgeld in sommige poliklinieken van de Luikse regio».

Sprekers: de heer Monfils, mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken, blz. 1075.

Mondelinge vraag van de heer Van Walleghem aan de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over «het optreden van Amerikaanse veiligheidsdiensten bij het bezoek van president Clinton aan Brussel».

Sprekers: de heer Van Walleghem, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 1076.

Mondelinge vraag van de heer Lozie aan de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over «incidenten tussen boeren en milieuactivisten».

Sprekers: de heer Lozie, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 1077.

Question orale de M. Pataer au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques et au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « l'intervention brutale de la gendarmerie à Bruxelles le 21 janvier 1994 ».

Orateurs: M. Pataer, M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques, p. 1078.

Question orale de M. Loones au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur « la dissimulation d'un rapport relatif à l'emprise française sur notre économie dans son ensemble et dans ses divers secteurs ».

Orateurs: M. Loones, M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques, p. 1079.

Question orale de Mme Delcourt-Pêtre au ministre de l'Emploi et du Travail sur « l'application de la loi du 10 juin 1993 transposant certaines dispositions de l'accord interprofessionnel du 9 décembre 1992 concernant la promotion d'initiatives en matière d'accueil des enfants ».

Orateurs: Mme Delcourt-Pêtre, Mme Smet, ministre de l'Emploi et du Travail, p. 1079.

Question orale de M. De Croo au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « le fait que le département des Affaires étrangères est devenu ingouvernable à la suite de l'annulation d'un certain nombre de nominations et les répercussions éventuelles sur d'autres nominations politiques (à exclure ou non) ».

Orateurs: M. De Croo, M. Derycke, secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement, p. 1080.

Question orale de M. De Backer au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « les relations diplomatiques entre la Belgique et la Macédoine ».

Orateurs: M. De Backer, M. Derycke, secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement, p. 1081.

Question orale de Mme Dardenne au ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement sur « la signature ou non de la Convention de Londres relative au déversement de déchets radioactifs en mer ».

Orateurs: Mme Dardenne, M. Santkin, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement, p. 1082.

Question orale de M. Mouton au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « les effets pour les petites communes du Fonds de sécurité du Plan global ».

Orateurs: M. Mouton, M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1083.

Question orale de M. Foret au ministre des Finances sur « la rétrocession par l'Etat aux communes des taxes additionnelles ».

Orateurs: M. Foret, M. Maystadt, ministre des Finances, p. 1084.

Question orale de M. L. Martens au ministre de la Défense nationale sur « la suppression du Service de recours pour miliciens ».

Orateurs: M. L. Martens, M. Delcroix, ministre de la Défense nationale, p. 1085.

NOMINATION D'UN MEMBRE DE LA COMMISSION DE SURVEILLANCE DES OPERATIONS DE LA CAISSE D'AMORTISSEMENT:

Orateur: M. le Président, p. 1086.

Mondelinge vraag van de heer Pataer aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken en aan de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over « het gewelddadig optreden van de rijkswacht te Brussel op 21 januari 1994 ».

Sprekers: de heer Pataer, de heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken, blz. 1078.

Mondelinge vraag van de heer Loones aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over « het achterhouden van een rapport inzake de Franse greep op onze economie en ons bedrijfsleven ».

Sprekers: de heer Loones, de heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken, blz. 1079.

Mondelinge vraag van mevrouw Delcourt-Pêtre aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over « de toepassing van de wet van 10 juni 1993 tot omzetting van sommige bepalingen van het interprofessioneel akkoord van 9 december 1992 betreffende het bevorderen van initiatieven inzake kinderopvang ».

Sprekers: mevrouw Delcourt-Pêtre, mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, blz. 1079.

Mondelinge vraag van de heer De Croo aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over « het onbestuurbaar worden van het departement Buitenlandse Zaken naar aanleiding van de vernietiging van een aantal benoemingen en de eventuele repercussies voor verdere (al dan niet uit te sluiten) politieke benoemingen ».

Sprekers: de heer De Croo, de heer Derycke, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, blz. 1080.

Mondelinge vraag van de heer De Backer aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over « de diplomatieke betrekkingen tussen België en Macedonië ».

Sprekers: de heer De Backer, de heer Derycke, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, blz. 1081.

Mondelinge vraag van mevrouw Dardenne aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over « het al dan niet ondertekenen van de Overeenkomst van Londen betreffende het 'lozen van radioactief afval in zee ».

Sprekers: mevrouw Dardenne, de heer Santkin, minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu, blz. 1082.

Mondelinge vraag van de heer Mouton aan de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over « de gevolgen die het in het Globaal Plan bedoelde Veiligheidsfonds zal hebben voor de kleine gemeenten ».

Sprekers: de heer Mouton, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 1083.

Mondelinge vraag van de heer Foret aan de minister van Financiën over « de opcentiemen die de Staat aan de gemeenten moet terugbetalen ».

Sprekers: de heer Foret, de heer Maystadt, minister van Financiën, blz. 1084.

Mondelinge vraag van de heer L. Martens aan de minister van Landsverdediging over « de afschaffing van de Verhaaldienst voor dienstplichtigen ».

Sprekers: de heer L. Martens, de heer Delcroix, minister van Landsverdediging, blz. 1085.

BENOEMING VAN EEN LID VAN DE COMMISSIE VAN TOEZICHT OP DE VERRICHTINGEN VAN DE AMORTISATIEKAS:

Spreker: de Voorzitter, blz. 1086.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 1086.

REVISION DE LA CONSTITUTION (Vote):

Projet de texte proposé en application de l'article 132 de la Constitution, p. 1087.

Orateurs: M. le Président, M. De Croo, p. 1087.

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (Votes):

Projet de loi portant approbation du protocole facultatif se rapportant au Pacte international relatif aux droits civils et politiques, fait à New York le 19 décembre 1966, p. 1127.

Projet de loi portant approbation:

a) Du protocole en vue d'amender la Convention de 1971 relative aux zones humides d'importance internationale particulièrement comme habitats de la sauvagine, fait à Paris le 3 décembre 1982;

b) Des amendements à la Convention relative aux zones humides d'importance internationale particulièrement comme habitats des oiseaux d'eau, adoptés à Regina le 28 mai 1987, p. 1127.

Projet de loi contenant certaines dispositions relatives à la santé publique, p. 1127.

Proposition de loi abrogeant l'article 11 de la loi du 16 juillet 1990 portant des dispositions budgétaires, p. 1128.

Explication de vote: *Orateur*: M. Cuyvers, p. 1128.

Projet de loi habilitant le Roi à codifier les dispositions relatives à l'organisation des opérations électorales, p. 1129.

MOTIONS (Votes):

Motion pure et simple déposée en conclusion des interpellations de MM. Loones, De Croo, de Donnée et Verreycken au Premier ministre, développées le 2 février 1994, p. 1129.

Explications de votes: *Orateurs*: MM. De Croo, Barzin, Loones, p. 1130.

Motion pure et simple déposée en conclusion de l'interpellation de M. Didden au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, développée ce jour, p. 1131.

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT:

Page 1132.

INTERPELLATIONS (Discussion):

Interpellation de M. Bock au Premier ministre sur « la dissolution du troisième régiment des Chasseurs ardennais à Vielsalm, le retrait du groupe CVRT à Arlon des ordres de bataille des forces armées belges et les menaces de désertification des régions rurales de notre pays ».

Orateurs: M. Bock, M. Delcroix, ministre de la Défense nationale, p. 1132.

Interpellation de M. Cuyvers au ministre des Petites et Moyennes Entreprises et de l'Agriculture sur « le gavage des canards dans notre pays ».

Orateurs: M. Cuyvers, M. Bourgeois, ministre des Petites et Moyennes Entreprises et de l'Agriculture, p. 1136.

REGLING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 1086.

HERZIENING VAN DE GRONDWET (Stemming):

Ontwerp van tekst voorgesteld met toepassing van artikel 132 van de Grondwet, blz. 1087.

Sprekers: de Voorzitter, de heer De Croo, blz. 1087.

ONTWERPEN EN VOORSTEL VAN WET (Stemmingen):

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het facultatief protocol behorend bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, opgemaakt te New York op 19 december 1966, blz. 1127.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van:

a) Het protocol tot wijziging van de Overeenkomst van 1971 inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, opgemaakt te Parijs op 3 december 1982;

b) De wijzigingen van de Overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als woongebied voor watervogels, aangenomen te Regina op 28 mei 1987, blz. 1127.

Ontwerp van wet houdende sommige bepalingen inzake volksgezondheid, blz. 1127.

Voorstel van wet tot opheffing van artikel 11 van de wet van 16 juli 1990 houdende begrotingsbepalingen, blz. 1128.

Stemverklaring: *Spreker*: de heer Cuyvers, blz. 1128.

Ontwerp van wet houdende machtiging van de Koning om de bepalingen betreffende de organisatie van de kiesverrichtingen te codificeren, blz. 1129.

MOTIES (Stemmingen):

Eenvoudige motie ingediend tot besluit van de op 2 februari 1994 gehouden interpellaties van de heren Loones, De Croo, de Donnée en Verreycken tot de Eerste minister, blz. 1129.

Stemverklaringen: *Sprekers*: de heren De Croo, Barzin, Loones, blz. 1130.

Eenvoudige motie ingediend tot besluit van de op heden gehouden interpellatie van de heer Didden tot de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 1131.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER:

Bladzijde 1132.

INTERPELLATIES (Bespreking):

Interpellatie van de heer Bock tot de Eerste minister over « de ontbinding van het derde regiment Ardense Jagers te Vielsalm, de terugtrekking van de CVRT-groep te Aarlen uit de slagorde van de Belgische strijdkrachten en de dreigende ontvolking van het platteland ».

Sprekers: de heer Bock, de heer Delcroix, minister van Landsverdediging, blz. 1132.

Interpellatie van de heer Cuyvers tot de minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw over « het gedwongen voederen van eenden in ons land ».

Sprekers: de heer Cuyvers, de heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw, blz. 1136.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt):

Page 1139.

M. Van Belle. — Proposition de loi réglant le droit de visite des grands-parents.

M. Matthijs. — Proposition de loi tendant à réduire le nombre des accidents et des victimes de la route pendant le week-end.

INTERPELLATIONS (Demandes):

Page 1139.

M. Valkeniers au Premier ministre sur « ses déclarations récentes à propos des transferts du nord vers le sud dans le cadre de la sécurité sociale, faites à l'occasion du dernier remaniement ministériel ».

Mme Buyle au ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement sur « la directive relative à l'homéopathie ».

M. Bougard au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques sur « l'avenir de la ligne ferroviaire 163, suspendue pour un an et le maintien ou non de la desserte routière alternative à charge de la SNCB ».

VOORSTELLEN VAN WET (Indiening):

Bladzijde 1139.

De heer Van Belle. — Voorstel van wet houdende regeling van het bezoekrecht van de grootouders.

De heer Matthijs. — Voorstel van wet strekkende om het aantal weekendongevallen en -slachtoffers te vermindern.

INTERPELLATIES (Verzoeken):

Bladzijde 1139.

De heer Valkeniers tot de Eerste minister over « zijn recente verklaringen over de transfers in de sociale zekerheid van noord naar zuid naar aanleiding van de recente veranderingen in de nationale Regering ».

Mevrouw Buyle tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over « de homeopathierichtlijn ».

De heer Bougard tot de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven over « het lot van spoorlijn 163 die voor een jaar buiten gebruik is gesteld, en het al dan niet in stand houden van vervangingsvervoer over de weg ten laste van de NMBS ».

SEANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRESIDENCE DE M. MOUTON, PREMIER VICE-PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOUTON, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 5 m.
De vergadering wordt geopend om 10 h 5 m.

EXCUSES — VERONTSCHULDIGD

MM. Evers, Mathot, pour raison de santé, et Wierinckx, pour devoirs professionnels, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Evers, Mathot, om gezondheidsredenen, en Wierinckx, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE MACHTIGING VAN DE KONING OM DE BEPALINGEN BETREFFENDE DE ORGANISATIE VAN DE KIESVERRICHTINGEN TE CODIFICEREN

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI HABILITANT LE ROI A CODIFIER LES DISPOSITIONS RELATIVES A L'ORGANISATION DES OPERATIONS ELECTORALES

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet houdende machtiging van de Koning om de bepalingen betreffende de organisatie van de kiesverrichtingen te codificeren.

Nous abordons l'examen du projet de loi habilitant le Roi à codifier les dispositions relatives à l'organisation des opérations électorales.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Quintelier, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé:

Article unique. Le Roi peut codifier les dispositions légales relatives à l'organisation des opérations électorales, à savoir celles concernant:

— L'élection des Chambres législatives;

— L'élection directe des membres du Conseil régional wallon et du Conseil flamand;

— L'élection du Conseil de la Communauté germanophone;

— L'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale;

— L'élection du Parlement européen;

— L'élection des conseils provinciaux;

— L'élection des conseils communaux;

ainsi que les dispositions concernant l'élection simultanée de deux ou plusieurs des assemblées délibérantes précitées.

Cette codification portera l'intitulé «Code électoral» et sera divisée en deux parties, l'une reprenant les dispositions communes à toutes les élections, l'autre les dispositions particulières propres à chacune des élections précitées.

Le Roi tient compte des dispositions qui auraient modifié expressément ou implicitement les dispositions légales précitées, au moment où la codification sera établie.

Aux fins de codification, Il peut:

a) Modifier l'ordre, la numérotation des titres, chapitres, sections, articles, paragraphes et alinéas des dispositions à codifier, les regrouper d'une autre manière, grouper certaines dispositions dans des titres, chapitres ou sections nouveaux et donner à ceux-ci un intitulé;

b) Modifier les références qui seraient contenues dans les dispositions à codifier, en vue de les mettre en concordance avec la numérotation nouvelle;

c) Modifier la rédaction des dispositions à codifier, en vue d'assurer leur concordance et d'en unifier la terminologie;

d) Modifier ces dispositions de manière à les simplifier et à les uniformiser pour l'ensemble des élections.

La codification fera l'objet d'un projet de loi de ratification qui sera soumis aux Chambres législatives, au cours de la session si elles sont réunies, sinon au début de leur plus prochaine session.

La codification n'a effet qu'à la date de l'entrée en vigueur de la loi que la ratifie.

Enig artikel. De Koning kan de wettelijke bepalingen betreffende de organisatie van de kiesverrichtingen codificeren, met name die welke betrekking hebben op:

— De verkiezingen van de Wetgevende Kamers;

— De rechtstreekse verkiezing van de leden van de Vlaamse Raad en de Waalse Gewestraad;

— De verkiezing van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap;

— De verkiezing van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad;

— De verkiezing van het Europese Parlement;

— De verkiezing van de provincieraden;

— De verkiezing van de gemeenteraden;

alsmede de bepalingen betreffende de gelijktijdige verkiezing van twee of meer van voornoemde vertegenwoordigende lichamen.

Die codificatie draagt het opschrift « Kieswetboek » en wordt gesplitst in twee gedeelten: het ene bevat de bepalingen die gemeen zijn aan alle verkiezingen en het andere de bijzondere bepalingen eigen aan elk van de voornoemde verkiezingen.

De Koning neemt de bepalingen in acht die op het tijdstip van de codificatie voornoemde wettelijke bepalingen uitdrukkelijk of stilzwijgend hebben gewijzigd.

Met het oog op de codificatie kan de Koning:

a) De volgorde en de nummering van de titels, hoofdstukken, afdelingen, artikelen, paragrafen en leden van de te codificeren bepalingen wijzigen, die bepalingen anders ordenen, sommige bepalingen onder nieuwe titels, hoofdstukken of afdelingen onderbrengen en daaraan een opschrift geven;

b) De verwijzingen in de te codificeren bepalingen wijzigen, ten einde ze met de nieuwe nummering in overeenstemming te brengen;

c) De te codificeren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven;

d) Die bepalingen wijzigen teneinde ze te vereenvoudigen en voor alle verkiezingen eenvormig te maken.

Ter bekrachtiging van de codificatie zal in de loop van de zitting een wetsontwerp worden ingediend bij de Wetgevende Kamers indien ze bijeen zijn, en zo niet, bij de aanvang van hun eerstvolgende zitting.

De codificatie treedt eerst in werking op de datum van inwerkingtreding van de wet tot bekrachtiging ervan.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN HOOLAND TOT DE EERSTE MINISTER OVER « HET IMAGO VAN POLITIEK EN POLITICI OP HET FEDERALE BESTUURSNIVEAU EN HET MISMANAGEMENT VAN HET FEDERAAL BESTUUR »

INTERPELLATION DE M. VAN HOOLAND AU PREMIER MINISTRE SUR « L'IMAGE DE MARQUE DE LA POLITIQUE ET DES HOMMES POLITIQUES AU NIVEAU FEDERAL ET LA MAUVAISE GESTION DE L'ADMINISTRATION FEDERALE »

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Hooland tot de Eerste minister over « het imago van politiek en politici op het federale bestuursniveau en het mismanagement van het federaal bestuur ».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Van Hooland (VU). — Mijnheer de Voorzitter, deze interpellatie zal anders zijn dan ik ze heb voorbereid en in feite zou ik ze liever niet houden. Het is de tweede keer dat ik heb gevraagd om de Eerste minister welwillend en kritisch te mogen interpelleren met betrekking tot de overheidssector, de werking van ons bestuurlijk systeem en de faam en het imago van de politici en het politiek bedrijf.

Ik stel vast dat de Eerste minister ook nu niet aanwezig is. Ik heb weliswaar begrip voor zijn overvolle agenda maar het blijft mijn bedoeling om de Eerste minister zelf te interpellieren.

Sta me toch toe enkele opmerkingen te maken aan minister Tobback, wiens aanwezigheid ik ten eerste op prijs stel.

Bij de voorbereiding van deze interpellatie heb ik onwillekeurig gedacht aan het verhaal van pater Damiaan, de Brabantse boerenzoon die door zijn kloosterorde in de plaats van zijn zieke broer werd gestuurd naar het melaatseneiland in Hawaï en die uiteindelijk zelf melaats werd.

Hij begon zijn eerste toespraak, na vaststelling van de zogenaamde ziekte, met de woorden: « Wij melaatsen. »

Ik wil mijn interpellatie beginnen met: « Wij, politici. » Wij, politici, hebben het tot nu toe op deze tribune weinig over ons zelf en over ons politiek bestel gehad.

Daarvoor bestaat nu nochtans reden genoeg, ook al loopt men het gevaar in de huidige context de problemen simplistisch en verkeerd te formuleren en snel onjuiste oplossingen voor te stellen. Ik vind dat hierover een breed maatschappelijk debat met diepgang nodig is.

Vandaag heeft men het over de operatie « Propere Handen », over de « jacht op Claes », over Agusta. De lijst van zaken waarover de burger ontevreden is, is eindeloos lang.

Talrijke suggesties voor verbetering worden her en der gedaan. Hierbij wil en moet ik er wel op wijzen dat vele sectoren toch nog redelijk tot goed of zelfs zeer goed functioneren.

Vorige week maandagmiddag had de Eerste minister het in het radioprogramma *Actueel* over de politici, die hun rol op een bescheiden, maar correcte manier moeten vervullen in samenwerking met een goed functionerend ambtenarenapparaat.

Een krant schreef op 25 januari laatstleden in een artikel over de falende politiek: « De Agusta-zaak staat immers symbool voor een vorm van politiek handelen waarvan nu, naar aanleiding van de moord op Cools, alleen het topje van de ijsberg bovenkomt. Dieper onder het wateroppervlak verbergt zich, in een eindeloze reeks van andere dossiers, een ingeburgerde gewoonte om overheidsinterventies niet te doen verlopen volgens optimale en doorzichtige criteria, maar afhankelijk te maken van besloten lobbying en partijpolitiek affairisme. » enzovoort. Het artikel is één lange aanklacht tegen het politieke bedrijf en de politici.

Ik blijf hier niet stilstaan bij anonieme getuigenissen en brieven tegen politici, noch bij onderzoeken van het Hoog Comité van toezicht tegen ministers in functie. De lijst zou te lang zijn. Ik heb, denk ik, voldoende de context van mijn interpellatie geschetst.

Mijn stelling is zeer eenvoudig: het politieke bedrijf en de politici genieten weinig aanzien en waardering, omdat ons bestuurlijk administratief systeem niet optimaal functioneert. De onvrede van de burger is te wijten aan de slechte dienstverlening, aan het laten aanslepen van dossiers, aan het niet-effectief noch efficiënt bestrijden van de criminaliteit, enzovoort. De meer dan 30 000 autodiefstallen per jaar zijn hiervan een sprekend voorbeeld. De burger legt daarvoor de verantwoordelijkheid bij de politici. Vaak worden ze aangesproken om zaken op te lossen waarvoor de burger via de normale weg geen oplossing heeft kunnen vinden.

Zoals de Eerste minister het vorige week heeft gezegd, ligt een beter bestuurs- en administratief systeem aan de basis van een gezonde en meer gewaardeerde politiek. Het krantenoverzicht van vandaag toont nog maar eens hoe simplistisch de media de problematiek benaderen. Een belangrijke krant schrijft bijvoorbeeld dat het volstaat dat de politici de spelregels in het politieke bedrijf « vandaag » volgen om « morgen » tot betere resultaten te komen. Dat is een oversimplificatie die met alle mogelijke middelen moet worden bestreden.

Mijnheer de minister, ik zal de eerste vijf punten van de tekst die ik aan de Eerste minister heb overhandigd niet behandelen omdat zij de grond van de zaak betreffen die ik nu eens met hem wil bespreken.

Ik zal wel even ingaan op de mythe van de scheiding der machten en op de vraag wat de Regering zelf meent te moeten ondernemen om het imago van de politici en de politiek op zich te verbeteren, zonder over het concept imago te filosoferen. De poli-

ticus krijgt immers vaak lapidair het profiel aangemeten van zo iets als een man, gemiddeld 48 jaar, die doorgaans afwezig is waar hij moet zijn, die niet doet wat hij zegt of moet doen en als hij wat doet, dan doet hij het niet volgens de regels, enzovoort. Daar wil ik vandaag evenwel niet verder op ingaan.

Mijnheer de minister, de scheiding der machten is meer en meer een fictie en oorzaak van ineffectiviteit van ons bestel. Wij klampen ons aan dit procédé vast als het ons past, en nemen er afstand van als ons dat beter uitkomt.

De scheiding der machten, zoals wij die vandaag beleven, is niet die welke destijds door Montesquieu in een andere samenleving is uitgetekend. Vele van onze problemen van vandaag, ook op politiek vlak, komen voort uit het vasthouden aan die constructie van toen, wanneer controle belangrijker was dan beleid. De rol van de wetgever is vandaag belangrijker dan algemeen wordt aanvaard en toegestaan, ook ten opzichte van de twee andere takken van de constitutionele macht. De wetgever moet pro-actief optreden en de twee andere takken van de macht gefundeerd richten en evalueren. Wij evalueren betrekkelijk constant de uitvoerende macht, maar veel te weinig de rechterlijke macht, tenzij in crisistijd. Ik ga op dit punt thans niet dieper in, maar het benieuwt me toch de reactie van de minister te kennen over deze mythe van de scheiding der machten.

Dan wil ik het vandaag nog hebben over een tweede en dus laatste punt, namelijk de maatschappelijke status van onze politici. Niet zolang geleden nog verklaarde de Eerste minister dat het tijd wordt dat de politici het zelf meer opnemen voor hun imago. Uiteraard zijn wij mede verantwoordelijk voor het beeld dat het publiek van ons heeft. Onder druk van de omstandigheden krijgen sommigen op een gegeven ogenblik het gevoel dat het goed zou overkomen voor te stellen de P-plaat in te leveren.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Ik heb er nooit een gehad!

De heer Van Hooland (VU). — Er zijn nog andere platen dan P-platen.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Alleen om naar het *Te Deum* te rijden, gebruik ik een A-plaat!

De heer Van Hooland (VU). — Mijnheer de minister, ik bedoel maar dat wij als gevolg van de kritiek en door het beroep dat op ons wordt gedaan, nu zelfs door de Koning, plots heel wat willen ondernemen en ons zelfs uitkleden om ons imago te verbeteren. Zo onderzoekt een werkgroep de mogelijkheid om onze vergoeding helemaal te fiscaliseren. Voor mij niet gelukkig, maar het probleem zit elders en veel dieper.

In de veronderstelling dat er straks bijvoorbeeld nog een goede selectie voor het politiek bedrijf gemaakt kan worden, vraag ik de Regering wat zij zelf wil doen om het politiek-administratief systeem te verbeteren. Zolang het systeem aan de basis fout zit, is het voor politici, en ook voor ministers, moeilijk om de waardering te krijgen die zij verdienen en steeds zwaardere politieke verantwoordelijkheid op zich te nemen. Een politiek systeem kan niet geloofwaardig functioneren in een onaangepaste administratieve cultuur en structuur. Er zijn weliswaar structurele veranderingen en verbeteringen merkbaar. Zo bijvoorbeeld wordt vaak beweerd dat politici op korte termijn denken. Welnu, de invoering van de legislatuurregering kan daaraan tegemoetkomen. In de komende jaren zal de legislatuur zowat 4 jaar duren in plaats van nauwelijks meer dan 1 jaar, zoals in de voorbije 40 jaar. Structuureel zal er op dat stuk wel enige beterschap komen. Visie is dan weer een andere zaak. Vaak wordt verkondigd — ook door journalisten die boeken schrijven —, dat politici geen visie hebben. Als men dan toch al een politicus met visie wil citeren dan haalt men er ergens een historische figuur bij. Ik wil geen namen noemen om niemand tekort te doen.

Als telkens opnieuw wordt herhaald dat «de politici» geen visie hebben, wordt dat uiteindelijk wel geloofd, vooral omdat de burger dagelijks geconfronteerd wordt met de kwalijke effecten

van ons administratief systeem. En u — en wij — moeten toegeven dat dit, ondanks alle inspanningen en verbeteringen die al werden gedaan of bereikt, op vele domeinen nog faalt. Ik heb reeds het voorbeeld gegeven van de autodiefstallen. Bovendien halen nu de stijgende criminaliteit en de werkloosheid — 512 000 werklozen — dagelijks de krantenkoppen.

In afwachting dat de burger betere resultaten ziet, kunnen wij hem alleen maar proberen te overtuigen dat de wil bestaat om een en ander grondig te veranderen, dat wij morgen hetzelfde zullen doen met minder geld — met een afgeslankte begroting en afgeslankte diensten — en dat wij democratischer en doorzichtiger zullen functioneren. Op dit domein bent u zelf al bijzonder actief geweest, mijnheer de minister. Dat mag ook wel eens in het publiek worden gezegd en herhaald. Dit alles zal er moeten toe leiden dat een ieder, die bij dit bedrijf betrokken is — dat zijn niet alleen de politici en de bestuurders, maar ook de talloze ambtenaren — ook een grotere voldoening ondervindt.

Maar ondertussen zit het publiek bedrijf en zijn bestuurders met een kwalijke reputatie. Ik pleit dus voor een nog meer diepgaande en vakkundige behandeling van vooral de zwakke punten van ons bestuurlijk en administratief systeem. Daartoe roep ik de Regering op. Ik pleit zelfs voor een breed maatschappelijk debat over het politiek bedrijf en de politicus. Onze toppolitici voeren het woord op wereldforums zoals enkele dagen geleden in Davos. Het zou goed zijn dat zij ook hier met ons zouden discussiëren over onze samenleving, haar evolutie, de rol van het politiek bedrijf en de politicus. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback die antwoordt namens de Eerste minister.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Mijnheer de Voorzitter, het overkomt mij niet vaak dat ik moet zeggen dat ik niet goed weet wat ik moet antwoorden maar vandaag is het wel zo, omdat ik niet goed weet wat mij is gevraagd. Ik heb een vrij uitgebreide nota ontvangen. Voor een aantal punten daaruit heb ik een klaargemaakte tekst — ook al niet mijn gewoonte — om uitgebreid te kunnen antwoorden.

Mijnheer Van Hooland, nu komt u op de tribune en u spreekt over alles en nog wat, maar niet over de punten die in de tekst stonden.

Mag ik u doen opmerken dat de Eerste minister en ikzelf het over alle regeringsaangelegenheden eens zijn? Daarbuiten zijn er natuurlijk nogal wat verschillen. De Eerste minister is niet verhinderd. Het is de afspraak met de parlementaire assemblees dat de Eerste minister een andere minister opdracht kan geven om namens hem te antwoorden, wat in dit geval is gebeurd.

Mijnheer Van Hooland, uw nota handelde over ambtenarenzaken, over de ambtelijke cultuur, over de organisatie van de overheidsdiensten. Vermits ik daar samen met de Eerste minister verantwoordelijkheid voor draag, is het toch normaal dat de Regering mij opdraagt deze interpellatie te beantwoorden. Ik begrijp dus niet waarom het niet aanwezig zijn van de Eerste minister een probleem is.

Over de Agusta-affaire bijvoorbeeld heeft de Senaat twee weken geleden een debat gevoerd, dat trouwens op een zeer hoog niveau is verlopen. De Eerste minister noch ik kunnen daaraan naar aanleiding van deze interpellatie echt niets zinnigs meer toevoegen.

U spreekt over de scheiding der machten, maar u springt daarbij toch wat slordig om met de terminologie. Als u een breed maatschappelijk debat wil over de rol, de vereiste capaciteiten of het statuut van een politicus, de vraag of hij met een P-plaat mag rijden of niet, dan zal ik of de Regering de Senaat niet beletten dat debat te voeren.

Over de houding van een politicus in het algemeen heb ik als senator en als individuele burger zeker een opinie, maar het behoort toch niet tot de taak van de Regering om daarover met haar mening naar buiten te komen. Er bestaat een deontologie

voor de Regering, die de Eerste minister doet respecteren. Als hij dat volgens u niet voldoende doet, dan is er nog altijd de Senaat om de Regering daarvoor ter verantwoording te roepen. Dat is het mechanisme van de scheiding der machten. U kunt echter in geen geval aan de Regering vragen dat zij zegt wat de Senaat met het statuut van de parlementsleden moet doen en of parlementsleden sociaal dienstbetoon mogen organiseren of niet.

Daarmee heb ik uw opmerkingen beantwoord in verband met de aanwezigheid van de Eerste minister, de vraag naar een breed maatschappelijk debat en de referentie aan het Augusta-dossier.

In een volgend punt wil ik het hebben over uw bewering dat de burger compleet teleurgesteld is door het falen van de overheid.

Ik heb het voorrecht gehad — dat is dus helemaal geen persoonlijke verdienste — om in de jongste zes maanden tweemaal mee te maken hoe goed de administratie werkt. Helaas ging het twee keer om dramatische omstandigheden. Wij hebben van de hele wereld felicitaties gekregen voor de manier waarop wij de dramatische gebeurtenissen van eind juli-begin augustus hebben laten verlopen. Medewerkers van mijn administratie zijn uit vakantie teruggekeerd, sommigen van niveau 1, hebben als het ware dag en nacht gewerkt zonder dat zij daarvoor één frank meer verdienden. Van alle kanten kwamen er medewerkers om op zaterdag en zondag te helpen. Ik heb dus geen enkele reden om te zeggen dat het administratief apparaat slecht werkt.

Ook bij de recente overstromingen heb ik kunnen vaststellen hoe het overheidsapparaat op alle niveaus zich heeft ingezet, van de brandweer, de gemeentepolitie, de OCMW's, de Rode Kruisdiensten tot en met de burgerbescherming en het leger.

Dit alles heeft dus zeer goed gefunctioneerd. Ik wil niet altijd te horen krijgen hoe slecht het wel gaat, want het is een kaakslag, niet voor de minister, want die wordt daarvoor betaald en benoemd, maar wel voor de betrokkenen om voortdurend door te gaan voor klungelaars en sukkelaars, die de burger in elk geval altijd teleurstellen. Die mensen presteren goed en hebben een grote inzet. Zij worden overigens vaak gefeliciteerd, vooral dan vanuit het buitenland. Na de jongste NAVO-Top heeft de Eerste minister van de secretaris-generaal van de NAVO een brief met gelukwensen gekregen in verband met de inzet van alle veiligheidsdiensten, en dat is zeldzaam. Wij hebben dus geen reden om van onszelf steeds een negatief beeld op te hangen. Ik zeg ook niet dat alles goed gaat, maar in de privé-sector loopt het ook niet overal gesmeerd.

Mijnheer Van Hooland, u bent beter dan wie ook geplaatst om te weten dat de helft van de 6 000 faillissementen per jaar het gevolg is van een slecht management. Ik zie dus niet in waarom de overheid de hele tijd met een pot as moet rondlopen om op haar hoofd te strooien. Laten wij daar eens mee ophouden en de zaken rationeel bekijken.

Een aantal jaar geleden ging het bijvoorbeeld slecht met de Dienst voor de inschrijving van voertuigen, het zogenaamde «Cantersteen». Vandaag stel ik echter vast dat het veel beter gaat en het hoofd van deze dienst, de dame die u ook wel eens op de televisie ziet en die samen met haar medewerkers zeer veel moeite heeft gedaan om haar dienst beter te organiseren, verdient beter dan voortdurend te moeten horen hoe slecht het wel gaat. Zij is nu immers in staat de overgrote meerderheid van de nummerplaten binnen 24 uur af te leveren. Er zijn natuurlijk nog altijd mensen die hun nummerplaat de dag zelf willen en op de dienst in de rij gaan staan. Een aantal zaken, zeer veel zelfs, kunnen nog altijd worden verbeterd en ik denk hierbij aan de strijd tegen de autodiefstallen. Ik wil dus niet beweren dat de Dienst voor de inschrijving van voertuigen vandaag perfect functioneert. Ik zeg alleen dat er belangrijke verbeteringen zijn en dat u het personeel, dat zich dag in dag uit inzet, niet motiveert door voortdurend te verklaren dat het slecht gaat. Zij mogen ook wel eens iets anders horen.

Er is overigens een algemene wijziging in de ambtelijke cultuur merkbaar. Het college van secretarissen-generaal vergadert nu iedere week en brengt over al mijn initiatieven advies uit. Dat komt natuurlijk niet altijd in de krant, maar dat hoeft ook niet. Ik twijfel er niet aan dat bepaalde personen het beter kunnen dan ik of andere ministers, maar een toverformule heb ik nog nooit gekregen.

Ik ben bereid om een vergelijking te laten maken tussen België en Nederland en dit op alle terreinen. Hieruit zal blijken dat zowel de ene als de andere sterke en zwakke punten heeft, dat de vergelijking niet altijd in ons nadeel uitvalt en dat wij uiteindelijk in gelijkspel zullen eindigen.

Nu wil ik het even hebben over de relativiteit van de dingen.

U had het over autodiefstallen, vooral op de luchthaven van Zaventem, mijnheer Van Hooland. Dit fenomeen beginnen we onder controle te krijgen. Maar we moeten wel goed weten waarover we het hebben, want u sprak over organisatorische en management-mankementen.

Onlangs zag ik een kranteartikel getiteld: «Het aantal gaudiefstallen op Zaventem is met 100 pct. toegenomen.» Dat is juist, van het ene jaar op het andere is het aantal diefstallen van 300 naar 735 gestegen. Het feit dat er meer diefstallen worden geregistreerd, verklaart wellicht de gevoelige verhoging.

Ik beschik nog niet over de officiële cijfers van rijkswacht en politie, maar ik ga ervan uit dat het aantal diefstallen, vermeld in het kranteartikel juist is. In dat verband wil ik er toch op wijzen dat er in Zaventem jaarlijks 9,5 miljoen passagiers komen. Zij worden waarschijnlijk op hun beurt door ongeveer 5 miljoen mensen begeleid die hen komen brengen of afhalen.

Kan u mij zeggen, mijnheer Van Hooland, hoe organisatorisch en «manageriaal» de 735 diefstallen kunnen worden verhinderd? Wanneer er bijvoorbeeld 735 extra rijkswachters worden ingezet, zullen misschien een 300-tal diefstallen worden belet. Dit is echter een dure aangelegenheid, vooral wanneer men weet dat 300 van de 735 valiezen verloren gaan omdat de eigenaar ze achterlaat terwijl hij naar het toilet gaat of op het uithangbord nagaat hoeveel vertraging er is. Dit valt dus helemaal niet te beletten, ook niet door de bewakers.

Op de luchthaven en in de gemeente Zaventem worden er jaarlijks ongeveer 330 autodiefstallen gepleegd. Een aantal daarvan kan worden voorkomen indien de wagens behoorlijk worden afgesloten. Ik weet evenwel niet hoe organisatorisch de diefstal van de overige wagens kan worden belet, want er komen jaarlijks ongeveer 7 à 8 miljoen voertuigen. Dagelijks worden er in Zaventem 10 à 20 000 voertuigen geparkeerd en jaarlijks verdwijnen daarvan ongeveer 330 wagens. Ik weet helemaal niet hoe dit structureel, met managerstechnieken kan worden belet. Ik meen dat een aantal zaken niet moeten worden overdreven.

Op bepaalde plaatsen worden inderdaad op grote schaal auto's gestolen. Meestal zijn er evenwel bendes aan het werk en die komen we ook wel op het spoor.

De luchthavens van New York, Londen, Washington, Parijs en Schiphol zouden allemaal fier zijn indien zij konden aankondigen dat er jaarlijks «slechts» 330 autodiefstallen en «slechts» 735 gaudiefstallen plaatsvinden. Het is dus allemaal een kwestie van betrekkelijkheid. Ik veroorloof mij om niet mee te huilen in het koor.

Mijnheer Van Hooland, ik heb getracht te antwoorden op een paar onderdelen van uw interpellatie. Ik blijf er echter bij dat ik de samenhang van uw interpellatie niet goed begrijp. Dat zal ongetwijfeld wel aan mij liggen en ik neem de volledige verantwoordelijkheid hiervoor op mij. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de interpellant.

De heer Van Hooland (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister van harte voor zijn antwoord. Ik heb hem gezegd dat ik eigenlijk meer zin had om mijn interpellatie niet te houden. Ik heb daarom beslist slechts twee van de zeven elementen uit mijn interpellatie naar voren te brengen, namelijk ons constitutioneel systeem met de scheiding der machten, en voorts wat de Regering denkt te moeten ondernemen, op een structurele of op een andere manier, om zelf het imago van het politieke bedrijf te verbeteren.

Sta mij toe nog enkele opmerkingen te maken. Het is de tweede keer dat ik de Eerste minister in de Senaat over dit onderwerp wenste te interpelleren, nu vooral omdat hij hierover onlangs nogal wat overigens voor een deel ook positieve uitspraken, heeft gedaan.

Ik heb het geval Agusta aangehaald als voorbeeld van een zaak waarover de media zo gemakkelijk en zo destructief schrijven en als illustratie van de onvrede die heerst bij de burger.

De minister heeft uiteraard reeds vele positieve zaken gerealiseerd, wat ik trouwens ook herhaaldelijk heb erkend. Ik sta overigens welwillend tegenover de overheidssector en zijn personeel, maar dit belet ons niet welwillend kritisch te zijn. Er moet inderdaad nog veel worden gerealiseerd. Waarom doen wij het dan niet?

Mijnheer de minister, u hebt trouwens zelf letterlijk gezegd dat wij de werking en het management rationeel moeten beginnen te bekijken. Wij zijn het hierover nu blijkbaar eens. Het heeft dus geen zin misverstanden ter zake te doen ontstaan.

U haalt enkele voorbeelden aan van de goede werking van de diensten. Ik heb zelf ook reeds en elders gezegd dat de diensten voortreffelijk werk hebben geleverd bij de overstromingen. Er schort echter iets fundamenteels. Toevallig heb ik weet van een rapport over het Liebekken dat vijftien jaar geleden door een ingenieur werd opgemaakt en waarin hij de gebeurtenissen vooraf van de voorbije kerstdagen en aandrang op ingrijpende, preventieve maatregelen in een samenhangend systeem. Wat is toen — op nationaal vlak — daarvan terechtgekomen? Onze hulpdiensten verrichten ongetwijfeld nuttig werk, maar het lange-termijn-beleid moet evenzeer worden aangepakt.

U beweert dat u vooral felicitaties ontvangt uit het buitenland. Wanneer daartoe aanleiding bestaat, ontvangt u ook hier felicitaties. Volgens u bestaat er geen enkele reden waarom wij onszelf zouden moeten kleineren. Dat is zonneklaar. Maar het overheidsbeleid kritisch bekijken blijft wel nodig. U moet toch toegeven dat er alom onvrede bestaat bij de burgers. Wellicht vindt u dat de kranten en de media overdrijven omdat zij zich toespitsen op de meer spectaculaire gebeurtenissen en geen positieve boodschappen brengen, maar dat neemt niet weg dat de heersende onvrede op de politici afstraalt. Dit is te wijten aan het te ineffectief en inefficiënt functioneren van ons systeem zelf.

Hierover heb ik toelichtingen en verantwoording gevraagd en ik zal dit trouwens ook nog bij andere gelegenheden doen en blijven doen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

INTERPELLATION DE M. BENKER AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «L'ATTITUDE DU GOUVERNEMENT FACE AUX DESERTEURS PROVENANT DE L'EX-YOUGOSLAVIE»

INTERPELLATIE VAN DE HEER BENKER TOT DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENAREN-ZAKEN OVER «DE HOUDING VAN DE REGERING TEGENOVER DESERTEURS AFKOMSTIG UIT EX-YOEGOSLAVIE»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle l'interpellation de M. Benker au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «l'attitude du Gouvernement face aux déserteurs provenant de l'ex-Yougoslavie».

La parole est à l'interpellateur.

M. Benker (Ecolo). — Monsieur le Président, permettez-moi de souhaiter une bonne journée à M. le ministre. J'espère qu'il a passé une excellente nuit, malgré la manifestation des étudiants à Louvain.

M. Tobbacq, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Ils ne sont pas arrivés jusque chez moi.

M. Benker (Ecolo). — J'espère, monsieur le ministre, que nous pourrions établir un dialogue serein sur le problème dont nous parlons aujourd'hui.

Lors de différentes prises de position et de communications à la presse, monsieur le ministre, vous avez manifesté votre satisfaction face à la diminution du nombre des demandes d'asile.

Si l'on peut se réjouir avec vous du rejet des demandes de personnes qui abusent manifestement du droit d'asile, c'est parce que cela permettra à ceux qui sont originaires d'un pays où règnent la dictature et la guerre d'être reconnus comme de vrais réfugiés.

Il est cependant nécessaire de s'interroger sur les critères employés pour accorder ou non le statut de réfugié, qui est un droit lié à la personne. Dans le cas bien précis des personnes originaires de l'ex-Yougoslavie, le Gouvernement belge a décidé, l'an dernier, en toute conformité avec les lois existantes, de leur accorder le nouveau statut de personnes déplacées. Il s'agit donc d'un droit lié à un groupe, en l'occurrence ici les musulmans originaires de Bosnie-Herzégovine. Même dans ce cas-là, nous avons pu observer qu'un certain nombre de personnes voyaient leur demande refusée. Souvent d'ailleurs, les demandeurs ne comprennent pas la différence entre une personne déplacée et un réfugié.

Par exemple, à l'intérieur d'une même famille, certains se voient accorder le statut de personnes déplacées et d'autres se voient refuser le statut de réfugiés, alors qu'ils sont tous déserteurs.

Autre exemple, celui d'une famille macédonienne musulmane, résidant à Zagreb — dans le passé, les personnes originaires des différentes républiques actuelles de l'ex-Yougoslavie pouvaient s'établir n'importe où sur le territoire de ce pays — et comprenant trois fils en âge d'effectuer leur service militaire ou, en temps de guerre, d'être envoyés au combat. Tous quittent le pays où ils sont considérés comme déserteurs et arrivent en Belgique à des moments différents. Le père et le plus jeune des fils reçoivent l'annexe 26bis, avec ordre de quitter le pays, et introduisent un recours auprès de M. Bossuyt, au commissariat général. Deux autres fils reçoivent le statut de personnes déplacées et trouvent du travail.

Autre cas: une famille originaire d'un village situé à quelques kilomètres de Sarajevo s'est vue refouler à la suite d'un interrogatoire. Après avoir fui à travers le pays et être passés dans différents camps, les membres de cette famille sont arrivés en Belgique où leur demande fut refusée parce que l'on estimait qu'ils venaient chez nous pour trouver du travail. Il est clair qu'au cours d'un interrogatoire on peut faire dire ce que l'on veut aux personnes concernées; tout dépend des intentions de l'interrogateur. J'ai l'impression que l'interview qui dure quelques minutes ne permet pas à ces gens d'expliquer clairement la situation dans laquelle ils se trouvent.

Parallèlement à la diminution des reconnaissances des candidats demandeurs d'asile, le nombre d'ordres de quitter le territoire augmente. Il est cependant une catégorie de personnes pour lesquelles un accueil et un soutien devraient être développés: il s'agit des déserteurs et objecteurs de conscience de l'ex-Yougoslavie.

Les citoyens des différents pays européens sont horrifiés par la guerre qui ravage l'ex-Yougoslavie; ils sont également alarmés par le sort réservé aux déserteurs de ce conflit, déserteurs qui se comptent par dizaines de milliers et dont seule une petite minorité a pu s'enfuir à l'étranger. Dans leur pays d'origine, ils sont rejetés et incompris, jusque par leur propre famille; ils sont traqués par les autorités qui les considèrent comme des traîtres. Ils sont éliminés par les chefs de guerre qui sont souvent eux-mêmes de véritables criminels.

Il est assez étonnant de voir le double langage de certains pays européens, lesquels, tout en condamnant la guerre en ex-Yougoslavie, refusent de faire un geste en faveur des déserteurs, à savoir les accueillir et les considérer comme des réfugiés ou des personnes déplacées, les menaçant même parfois de les renvoyer vers les atrocités auxquelles ils ont refusé de participer.

On est encore plus surpris quand on s'aperçoit que ce traitement n'est pas appliqué de la même façon à tous. Le meurtre d'un ex-général bosniaque réfugié en Belgique a mis en lumière le vrai visage de ce personnage, un ex-malftrat sorti du «milieu» de Sarajevo, qui était devenu en quelques mois un héros de guerre en Bosnie. D'après ce que j'ai pu lire dans la presse depuis le mois d'août, celui-ci était comme réfugié dans la région liégeoise où il vivait avec une partie de sa famille et quatre hommes armés considérés comme ses gardes du corps. Cet ancien seigneur de la guerre, doublé d'un trafiquant peu scrupuleux, avait formé une milice

bosniaque qui a eu maille à partir avec le gouvernement de Sarajevo, parce qu'elle ne se pliait à aucune discipline militaire. Il passa alors du côté du HVO, milice croate de Bosnie-Herzégovine, où il eut son heure de gloire, mais fut également accusé de crimes de guerre par les autorités croates.

Il me semble voir ici une incohérence au niveau de l'accueil. D'une part, ce mercenaire responsable de crimes de guerre aurait reçu, pour lui et ses hommes, l'asile en Belgique. Et d'autre part, des déserteurs et objecteurs de conscience, en provenance de Sarajevo, de Belgrade, de Zagreb ou de Skopje, ayant refusé d'entrer dans l'horreur du conflit, ont vu leurs demandes de statut de personnes déplacées ou réfugiées refusées.

Le rôle de l'Occident n'est pas d'accueillir des personnes selon leur appartenance à l'une ou l'autre ethnie ou religion, mais bien selon les idées de démocratie et de respect des valeurs humaines que nos pays défendent.

D'où ma question, monsieur le ministre: quelle est votre attitude face aux personnes qui ont fui la situation de guerre dans leur pays, qui ne veulent pas participer à cette guerre cruelle, ignoble et fratricide et qui sont déserteurs ou objecteurs de conscience?

Eu égard à cette question, je voudrais, monsieur le ministre, vous lire une proposition de recommandation relative aux déserteurs et réfractaires des républiques de l'ex-Yougoslavie qui a été présentée par plusieurs parlementaires membres du Conseil de l'Europe. En voici le texte: « 1. L'Assemblée est horrifiée par la poursuite de la guerre inhumaine dans l'ex-Yougoslavie et par les actes de barbarie commis par toutes les parties.

2. Dans tous les camps, de nombreux déserteurs et réfractaires ont décidé de refuser la logique du nationalisme et de la guerre.

3. Il ressort de rapports que la conscription et le recrutement arbitraire sont délibérément utilisés en tant que mesure à l'encontre de personnes qui critiquent le gouvernement et touchent aussi les membres de minorités ethniques dont certains, comme les Tziganes Rom, ne possèdent même pas la citoyenneté du pays en question.

4. L'on signale aussi que des déserteurs et réfractaires qui se sont réfugiés dans certaines républiques de l'ex-Yougoslavie ainsi que dans certains Etats membres du Conseil de l'Europe risquent d'être ramenés dans leur pays d'origine où ils seraient exposés à la répression.

5. Compte tenu de leur réaction à l'appel de la communauté internationale en faveur de la paix, ces déserteurs et réfractaires pourraient jouer un rôle important dans la reconstruction de la Yougoslavie de l'après-guerre.

6. En conséquence, l'Assemblée invite le Comité des ministres du Conseil de l'Europe:

— A élaborer des règles pour protéger les déserteurs et réfractaires qui se refusent à participer à des guerres nationalistes qu'il a condamnées en termes clairs;

— A demander aux gouvernements de tous les Etats membres de doter les déserteurs et réfractaires de l'ex-Yougoslavie d'un statut juridique et de s'opposer à ce qu'on les ramène dans leur pays, et d'exercer les plus vives pressions sur les autorités des républiques de l'ex-Yougoslavie pour qu'elles adoptent la même attitude;

— A concevoir des programmes et des projets, financés par le Fonds de développement social, prévoyant des possibilités de formation ou de formation complémentaire pour les déserteurs et réfractaires. » (Applaudissements.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pataer.

De heer Pataer (SP). — Mijnheer de Voorzitter, aansluitend bij de interpellatie van de heer Benker wijs ik erop dat niet alleen de Raad van Europa, maar ook het Europees Parlement — misschien bedoelde de heer Benker deze instantie wel — over deze kwestie een ontwerp van resolutie heeft opgesteld. Tot de indieners hiervan behoorden de socialistische fractie, de liberale fractie, de groenen en nog andere fracties. De strekking van dit ontwerp van resolutie stemt overeen met wat de heer Benker daarnet heeft toegelicht.

Dit ontwerp van resolutie is een gevolg van de pijnlijke situatie die is ontstaan in Denemarken waar deserteurs van Bosnie-Herzegovina en andere gedeelten van ex-Joegoslavië over de grens werden gezet of werden teruggestuurd, met alle gevaarlijke gevolgen vandien.

Ten eerste, deze mensen hebben het onderdeel van het leger of de milite waaraan zij waren toegevoegd heel vaak verlaten als een zeer gewettigde reactie tegen het feit dat zij waren opgeroepen bij wijze van represaille. Sommige bedreigde etnische groepen — als ik dat woord nog mag uitspreken — worden zeker op die manier aangepakt.

Ten tweede, deze « deserteurs » zouden wel eens kunnen behoren tot degenen die, gelet op hun moreel engagement, in aanmerking komen om in het Joegoslavië van de toekomst, dat toch ooit zal moeten worden heropgebouwd, een belangrijke en renoverende rol te spelen.

De indieners van dit ontwerp van resolutie richten zich tot alle landen die lid zijn van de Europese Unie, en dus ook tot ons land, onze Regering en ons Parlement. Ik ben ervan overtuigd dat onze Regering hiervoor aandacht heeft.

M. le Président. — La parole est à M. Tobback, ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, je signalerai tout d'abord à M. Benker qu'il convient de faire une nette distinction entre, d'une part, la procédure d'asile et, d'autre part, les dispositions particulières relatives aux déplacés et aux réfugiés de guerre en provenance d'ex-Yougoslavie.

Une personne a toujours la faculté d'introduire une demande d'asile pour se voir accorder le statut de réfugié en vertu des dispositions de l'article 2 de la Convention de Genève. Dans certaines circonstances, un réfractaire ou un objecteur de conscience peut se voir octroyer le statut de réfugié. Toutefois, en général, les circonstances ne permettent pas de considérer l'intéressé comme réfugié, conformément aux dispositions de la même Convention de Genève que, du reste et à juste titre, on me demande constamment d'appliquer rigoureusement. Il convient de souligner que cette convention ne prévoit pas d'accorder systématiquement le statut de réfugié politique à un réfractaire ou à un déserteur.

Le statut de personne déplacée créé, si je ne m'abuse, en août 1992, est destiné à ceux qui fuient la guerre en ex-Yougoslavie, à ceux qui, en raison du danger, ne peuvent plus résider dans leur région mais n'ont pas quitté leur pays pour des raisons qui, conformément à la Convention de Genève, peuvent donner lieu à l'octroi du statut de réfugié.

Bien que, depuis septembre 1993, les personnes en provenance du Kosovo, de Macédoine et de Croatie, ne font plus, en principe, l'objet d'un accord immédiat pour l'octroi du statut de personne déplacée, il n'est pas entièrement exclu que des personnes originaires de ces régions puissent se voir accorder le statut de personnes déplacées. Outre des musulmans en provenance de Bosnie-Herzégovine, d'autres personnes peuvent, dans des circonstances particulières, se voir accorder le statut de personnes déplacées, par exemple lorsque l'intéressé est en mesure de prouver que le retour dans son pays s'accompagnerait de sérieux risques. Dans le passé, plusieurs réfractaires se sont vu octroyer le statut de personnes déplacées alors qu'ils étaient originaires de régions pour lesquelles la Belgique n'accueillait pas, en principe, de réfugiés de guerre. A l'avenir, les réfractaires ou objecteurs de conscience ne seront plus renvoyés, même s'ils ne sont pas musulmans originaires de Bosnie-Herzégovine. Ils doivent toutefois être en mesure de prouver que le retour dans leur pays d'origine leur ferait courir de sérieux risques.

Une fois de plus, je signale que ni le ministre ni son administration ne sont juges de la situation en cas d'une demande d'asile. Seuls, le commissaire général et la commission permanente de recours sont aptes à prendre une décision lorsqu'un individu demande le statut de réfugié après s'être vu refuser celui de personne déplacée. Le fait que différents membres d'une même famille aient obtenu différents statuts ou suivent diverses procédures relève généralement des personnes concernées elles-mêmes et ne peut donc être reproché à l'Office des étrangers. Certaines

personnes introduisent explicitement une demande d'asile sans toutefois vérifier les conditions d'obtention de ce statut et bien que la situation de personne déplacée leur serait immédiatement accordée — comme ce fut par exemple le cas pour d'autres membres de leur famille. La charge du choix ne peut donc nous être imputée. Le statut de réfugié est parfois préféré car il donne droit à une autorisation de séjour à durée illimitée alors que le statut de personne déplacée ne procure qu'un permis de séjour temporaire.

La décision prise en septembre 1993 vise à restreindre le champ d'application des dispositions relatives au statut de personne déplacée. Dès lors, des personnes provenant de Croatie ou de Macédoine ne sont plus considérées comme étant déplacées. Cette décision repose sur de solides motivations. En effet, dans la plupart des cas, il s'est avéré que des personnes en provenance de Croatie ou de Macédoine n'étaient pas des réfugiés de guerre mais des personnes ayant utilisé la situation pour obtenir un permis de séjour provisoire en Belgique.

Vous avez évoqué le chef de file de la milice. Dans son cas, la réalité a été déformée. Il n'a tout d'abord pas été reconnu comme réfugié. Au mois d'août, lui-même, sa femme et ses deux enfants ont reçu le statut de réfugiés, et, par conséquent, un permis de séjour provisoire d'une durée de six mois. En août 1993, l'Office des étrangers n'était pas et ne pouvait pas être informé du passé des personnes concernées. Dès lors, il est malvenu de prétendre que la Belgique accueillerait des criminels de guerre à bras ouverts et refuserait des réfractaires et des objecteurs de conscience.

Je considère d'ailleurs que l'exemple du « général » bosniaque est édifiant. Malgré tout le respect que m'inspirent votre engagement, votre générosité et votre souci humanitaire, j'estime que cet exemple devrait vous inciter à réfléchir. Lorsqu'il s'est présenté, cet homme, accompagné d'une femme et de deux enfants, était âgé de 28 ans. Notre élan de solidarité envers l'ex-Yougoslavie nous a incités, en août 1992, à ne pas obliger ces personnes à entamer la procédure de demande de statut de réfugié. A ce moment, rien ne s'opposait à leur accorder le statut de personnes déplacées pour une durée de six mois renouvelable. Est-il d'ailleurs possible d'agir autrement ? Certains de vos collègues — dont M. Pataer — et vous-même paraissez toujours très sûrs de votre fait. Vous présentez avec assurance des cas individuels de déserteurs ou de réfractaires refusant de servir dans une armée pratiquant la purification ethnique. Comment pouvez-vous être aussi affirmatifs ? Le général bosniaque auquel vous avez fait allusion semblait également persécuté à son arrivée dans notre pays. Lorsque, trois mois plus tard, l'enquête relative à son assassinat montre qu'il avait constitué un embryon de milice privée avec d'autres individus se prétendant persécutés ou réfractaires, vous vous indignez de ce qu'il ait été autorisé à pénétrer sur notre territoire.

Certes, vous n'avez pas toujours tort. Néanmoins, je vous invite à être un peu plus compréhensifs à l'égard de l'administration, du commissaire général et des commissions permanentes de recours dont la tâche n'est pas aisée. Mes services font de leur mieux mais ils ne sont pas aussi clairvoyants et bien informés que vous. Quand ils reçoivent une personne en provenance de Serbie ou de Bosnie-Herzégovine, ils ne parviennent même pas le plus souvent à localiser sur une carte le village d'où elle prétend être originaire ou à comprendre le dialecte dans lequel elle s'exprime. Par conséquent, vous comprendrez leur difficulté à statuer sur des cas semblables.

Par ailleurs, il n'est pas toujours possible de définir avec précision quelle est la milice privée ou l'armée qui a tenté de l'incorporer.

Vous pouvez me faire confiance car il ne m'appartient pas de décider personnellement. N'y voyez pas l'attitude de Ponce Pilate, mais, en de telles circonstances, mon souci est de vous donner un certain nombre de garanties.

Enfin, les demandeurs qui n'ont pu obtenir le statut de personnes déplacées ont encore la latitude d'entamer une procédure afin d'être reconnus en qualité de réfugiés politiques. En ce qui me concerne, je n'interviens pas dans cette procédure. Il appartient au commissaire général d'émettre un avis après interrogatoire et à la commission permanente de trancher après examen contradictoire

du dossier. Par conséquent, je vous demanderai d'accorder votre confiance aux instances habilitées par la loi pour traiter de ces problèmes.

Il existe toutefois une différence entre vous et moi : je reconnais ne pas disposer de nombreuses informations. Dès lors, à partir du moment où deux jugements ont été rendus, je ne me sens plus habilité à prétendre que j'en sais davantage que les instances en question. Or, il arrive quasi quotidiennement que d'aucuns — qu'il s'agisse de parlementaires ou de personnes de l'extérieur — affirment détenir la vérité au sujet d'une demande alors que la procédure est terminée et qu'une réponse négative a été donnée. J'ai l'impression — ces propos ne s'adressent pas particulièrement à vous, monsieur Benker — que l'on veut ainsi se donner bonne conscience... Il est plus facile d'accepter toutes les demandes — et je voudrais pouvoir me permettre ce luxe — que de les refuser.

Mijnheer Pataer, ik tracht eigenlijk naar het moment dat ik in de Raad van Europa, in het Europees Parlement of elders resoluties mag goedkeuren, maar ze niet moet uitvoeren. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à l'interpellateur.

M. Benker (Ecolo). — Monsieur le Président, j'aimerais réagir brièvement à certains aspects de la réponse qui vient de m'être fournie.

Je voudrais tout d'abord préciser que je comprends très bien la différence existant entre le statut de réfugié et celui de personne déplacée. En effet, j'ai contribué, avec l'aide de M. von Arnim, à faire reconnaître le statut de personne déplacée. Je me demande parfois s'il ne conviendrait pas d'adapter certaines dispositions de la Convention de Genève en fonction de la situation actuelle, mais il s'agit évidemment d'un autre problème. Je suis tout à fait d'accord avec vous sur ce point.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Cela ne relève pas de ma compétence, mais pourquoi n'entamez-vous pas une action en ce sens ?

M. Benker (Ecolo). — Cela vaudrait effectivement la peine d'essayer.

Je voudrais aussi rappeler que tous les Macédoniens de l'ex-Yougoslavie n'habitent pas nécessairement en Macédoine. Certains d'entre eux résident par exemple à Belgrade et risquent évidemment d'être envoyés au front, ce qui explique leur volonté de fuir ce pays.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Pourquoi est-ce tellement évident ? Je ne vois pas où se trouve l'évidence dans tout cela.

Je voudrais, à cet égard, vous parler d'un Serbe musulman habitant Belgrade et résidant en Belgique depuis plusieurs années. Cette personne avait demandé le statut de réfugié dès son arrivée et la procédure touchait à sa fin lorsque la guerre civile a éclaté en Yougoslavie. Il est évident que nous ne l'avons pas renvoyé là-bas, estimant qu'il courait un trop gros risque. Je refuse toutefois d'accorder ce statut à toute personne prétendant être un déserteur...

M. Benker (Ecolo). — Je ne prétends pas que toute personne demandant ce statut doit l'obtenir...

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Mais si !

M. Benker (Ecolo). — Vous l'interprétez de cette façon. Ce n'est pas à moi, mais à votre administration qu'il appartient de déterminer qui peut prétendre au statut de déserteur...

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Non, monsieur Benker, ce n'est même pas mon administration qui doit en décider.

M. Benker (Ecolo). — En tout cas, je constate qu'il y en a.

Je veux bien admettre que le travail des fonctionnaires est difficile, mais il existe des traducteurs serbo-croates tout à fait compétents, et vous reconnaîtrez que trois ou cinq minutes d'entrevue, c'est un peu court!

Je pourrais pratiquer l'ironie, moi aussi, mais cela ne ferait pas avancer le débat. De plus, je ne travaille pas pour me donner bonne conscience. De nombreuses personnes en détresse ont besoin d'aide. Il y a des déserteurs; aidons-les, tout simplement.

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

INTERPELLATIE VAN DE HEER DIDDEN TOT DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENAREN-ZAKEN OVER « HET VLUCHTELINGENBELEID »

INTERPELLATION DE M. DIDDEN AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR « LA POLITIQUE EN MATIERE DE REFUGIES »

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Didden tot de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over « het vluchtelingenbeleid ».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Didden (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik hoef niet nog eens te beklemtonen dat het debat over de vluchtelingen actueel is. Ter zake zijn er heel wat problemen en meningsverschillen. Dit bleek uit de vorige discussie en dit zal ook wel blijken uit het verloop van deze interpellatie. Deze zaak leeft sterk bij de bevolking en wij moeten er ons dus om bekommeren.

De minister verklaarde onlangs dat er in de tweede helft van 1993 een kentering is gekomen in de toevloed van asielzoekers. Dit zou blijken uit de cijfers van november en december. Volgens de minister is dit te danken aan een aantal genomen maatregelen. In dit verband reageerde de minister ook negatief op een voorstel van Caritas Internationaal Hulpbetoon om immigratiequota voor de Europese Unie vast te leggen.

Ik heb toch een aantal vragen. Om te beginnen heb ik bedenkingen bij de zogenaamde vermindering van het aantal asielzoekers, die mijns inziens moet worden gerelativeerd. Ten opzichte van juni 1993 is het aantal asielzoekers in november en december 1993 inderdaad gehalveerd. Indien men de cijfers van november en december echter doortrekt naar 1994, dan zullen er dat jaar evenveel asielaanvragen zijn als in 1992 en zelfs tweemaal zoveel als in 1989. Voorzichtigheid is dus geboden. Wij zijn nog niet uit de problemen.

Ten tweede heb ik bedenkingen bij het vasthouden van asielzoekers in gesloten centra, wat volgens de minister een ontrappend effect zou moeten hebben. De mogelijkheid voor de asielzoekers om hun procedure op een normale manier te laten verlopen is in die gesloten centra erg beperkt en wij stellen dan ook elke week vast dat er Roemenen of Bulgaren ontsnappen. De niet-gouvernementele organisaties die zich met deze problematiek bezighouden, hebben al herhaaldelijk gevraagd met de officiële instanties te kunnen samenwerken. Op dat vlak is in de praktijk nog maar weinig gebeurd. Men zou er nochtans goed aan doen de samenwerking met niet-gouvernementele organisaties zoals Caritas Internationaal Hulpbetoon en het Rode Kruis te optimaliseren in plaats van scheidsmuren op te trekken.

Ten derde wil ik, zonder mij te mengen in gerechtelijke procedures, iets zeggen over het vonnis van een Mechelse rechter, die in kort geding besliste dat de asielzoekers te Walem niet correct worden behandeld. Graag vernam ik van de minister of hij van oordeel is dat de toepassing wegens budgettaire redenen van een wetgeving die de facto het recht op verdediging en andere rechten in grote mate beknort, toelaatbaar is. Is de minister a fortiori van oordeel dat budgettaire motieven de leidraad mogen zijn voor een gerechtelijke uitspraak?

Ten vierde wil ik nog iets zeggen met betrekking tot degenen die in de gevangenissen zijn opgesloten en over degenen die gedurende lange tijd op ons grondgebied verblijven. Uit een antwoord

op vragen van een collega in de Kamer hebben wij vernomen dat er ongeveer 5 000 afgewezen politieke vluchtelingen in onze gevangenissen verblijven, omdat zij niet meer aan binnenkomst- of verblijfsvoorwaarden voldoen. Dat aantal overtreft ruim de huidige repatriëringscapaciteit.

Wij weten dat de minister de intentie heeft alle asielzoekers te repatriëren die, na de beroepsprocedures, niet als politieke vluchtelingen worden erkend en ons land moeten verlaten. Met het huidige budget is het onmogelijk zelfs maar degenen die in de gevangenissen zitten, uit te wijzen.

Ten vijfde, gisteren kwam tijdens interpellaties tot de ministers van Volksgezondheid en van Tewerkstelling en Arbeid de relatie tussen de federale ministers en de lokale besturen reeds aan bod. Daar bestaat ongetwijfeld een probleem. De lokale besturen blijven uiteindelijk met het probleem zitten daar de uitgewezen vreemdeling vaak illegaal in hun gemeente blijft wonen. Het kan niet dat men enerzijds de betrokkene niet uit het land zet en anderzijds dat de OCMW's niet langer financiële steun mogen verliezen tenzij om de repatriëring te betalen. Voor dat dilemma moet toch een oplossing worden uitgewerkt.

Mijnheer de minister, ik ben ervan overtuigd dat u de vrije tribune en de opmerkingen van de heer Ramaekers van het Hoger Instituut voor de arbeid in Leuven over het uitwijzingsbeleid hebt gelezen. Gaat u akkoord met de geciteerde cijfers? Is het niet aangewezen om de bestaande reglementering te wijzigen en om criteria uit te werken voor de behandeling van vluchtelingen die langdurig in ons land aanwezig zijn als niet kan worden verondersteld dat zij binnen korte tijd ons grondgebied zullen verlaten? Volgens het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen zijn er zelfs vluchtelingen die reeds sedert 1988 illegaal in ons land verblijven en die nog steeds niet werden uitgewezen. Voor de jongste twee jaar bedraagt dit aantal ongeveer 65 000. Het lijkt mij dan ook aangewezen zowel in Europees verband als in eigen land de situatie van de niet-erkende vluchtelingen die al lang in ons land verblijven, te regulariseren, liefst in samenwerking met niet-gouvernementele organisaties.

Ten zesde wil ik het nog hebben over een punt dat mij fundamenteel lijkt. De Dienst vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen zouden sneller moeten kunnen werken om de vluchtelingen meer rechtszekerheid te geven. De wetgeving bestaat, zij moet alleen maar worden toegepast. Wanneer zal de Dienst vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor vluchtelingen en de staatlozen eindelijk op een normale manier kunnen werken? (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Maes.

Mevrouw Maes (VU). — Mijnheer de Voorzitter, ik ben het in grote lijnen eens met wat de heer Didden zegde. Ik hoef dus niet op alle punten die hij heeft aangehaald terug te komen.

Zelf hebben wij een tijd geleden een voorstel van wet ingediend omdat wij de hypocrisie in verband met het vluchtelingenprobleem niet langer kunnen aanzien. Wanneer in ons land ongeveer 5 pct. van de asielzoekers daadwerkelijk het statuut van politiek vluchteling krijgt, dan betekent zulks dat 95 pct. het niet krijgt! Dat heeft natuurlijk te maken met het feit dat wij tot nu toe geen onderscheid maken tussen asielzoekers en migranten die lotsverbetering zoeken. De Conventie van Genève is ter zake zeer eng en wij sluiten maar al te graag onze ogen voor deze tweede categorie vluchtelingen die het overgrote deel uitmaakt van de mensen die bij ons hun toevlucht zoeken. Toch lijkt het ons belangrijk dat wij alle asielzoekers die zich beroepen op de Conventie van Genève een behoorlijke behandeling geven.

Mijnheer de minister, sta mij toe u in dit debat een paar vragen te stellen in verband met de inhumane behandeling van bepaalde vluchtelingen, dan hoef ik hierop niet terug te komen in een parlementaire vraag.

Zo waren er berichten over zwangere vrouwen die in onmenselijke omstandigheden moeten bevallen, vaak zonder medische hulp, omdat de ziekenhuizen ze wettelijk gesproken niet kunnen helpen. Deze berichten hebben de publieke opinie geschokt.

In de kranten stond dat u zich onlangs nogal boos maakte over de uitspraak van een Mechelse rechtbank die u verplichtte tot het treffen van maatregelen die u niet haalbaar, niet realistisch en onmenselijk acht.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Onmenselijk, dat heb ik nooit gezegd. Ik zou ze wel absurd vinden.

Mevrouw Maes (VU). — Ik heb u minstens al drie keer horen zeggen dat u in beroep zou gaan tegen het vonnis van de Mechelse rechtbank, maar over het feit dat de humanitaire condities van de asielzoekers verbeterd moeten worden, hebt u zich minder duidelijk uitgesproken en daar gaat het ten gronde toch om.

Over de reden waarom zo'n groot aantal mensen hier lotsverbetering zoeken, hoef ik hier niet uit te weiden. Dat heeft natuurlijk te maken met het feit dat wij in België leven in omstandigheden die bijna nergens in de wereld worden geëvenaard. Zoals een Surinaamer in Nederland terecht stelde, staan wij voor de vraag: kunnen wij ons in deze rijke vesting opsluiten en alle ophaalbruggen ophalen? Kunnen wij zo verder leven?

Wij moeten een beleid voeren dat meer rekening houdt met de grote « instroom » van mensen op zoek naar lotsverbetering. Een deel daarvan verblijft in ons land zonder dat zij als asielzoeker zijn ingeschreven omdat de strenge toepassing van de eng geïnterpreteerde Conventie van Genève hen niet als dusdanig erkent. Velen onder hen leven hier reeds één, twee of zelfs tien jaar. Voor deze mensen moet er iets gebeuren. Als zij dan niet het statuut van vluchteling kunnen krijgen, dan kan men ze wel beschouwen als vreemdelingen die gerechtigd zijn om langer dan drie maanden in het land te verblijven. Het behoort zelfs tot uw discretionaire bevoegdheid als minister...

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Dat weet ik, maar ik zal daarvan geen gebruik maken.

Mevrouw Maes (VU). — Precies daarom ondervragen wij u hier en precies daarom willen wij een wetsvoorstel indienen...

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Dat moet u zeker doen !

Mevrouw Maes (VU). — Het is nochtans niet uw gewoonte op een parlementair initiatief te wachten. Overigens willen wij u daarmee vooral aansporen om nu reeds gebruik te maken van uw discretionaire bevoegdheid en om nu reeds een humanitaire maatregel te nemen voor personen die van vóór 1991 in België verblijven, dus vóór de nieuwe wetgeving en de versnelde procedure van kracht zijn geworden. Mensen die hier langer dan twee jaar verblijven en die het bewijs leveren zich in redelijke mate geïntegreerd te hebben, moeten hiervoor in aanmerking komen. Als criteria voor deze integratie gelden voor ons de kennis van de taal en een bestaanszekerheid uit werk verricht in legale werkomstandigheden. Wij beseffen maar al te goed dat dit laatste met een werkloosheid van een half miljoen Belgen erg moeilijk te halen is. Er zijn echter ook mensen die op een andere manier aan een inkomen geraken bijvoorbeeld door steun van organisaties of privépersonen zodat zij niet, zoals de normale asielzoekers, op de gemeenschap terugvallen.

Mijnheer de minister, wij hopen dat u ons wetsvoorstel zult steunen en dat u als vertegenwoordiger van de uitvoerende macht reeds sneller het initiatief zult nemen om vanuit uw eigen bevoegdheid dit statuut van vreemdeling « gerechtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden » toe te kennen aan alle personen die hier goed zijn geïntegreerd, maar het slachtoffer zijn van de vroegere te langlopende procedure.

Ondertussen begint van verschillende kanten kritiek los te komen op het spreidingsbeleid waartoe de Regering heeft besloten en dat op dit ogenblik in de kamercommissie besproken wordt. Een eerste fase behelst de invoering van een register. Een goede registratie is uiteraard het begin van elk goed beleid, maar de vraag is wat er daarna zal gebeuren. Bestaat er reeds een planning voor een beleid op langere termijn? Zal men de gemeenten

weer met de gebakken peren laten zitten? Gaat men ervoor zorgen dat er een statuut komt? Zal het spreidingsbeleid nu wel afdwingbaar worden gemaakt? Dat zijn zowat de voornaamste vragen die tot nu toe worden geformuleerd.

De essentie van het hele probleem is natuurlijk de aanpak van de grote aantallen mensen die naar hier komen omdat zij op de vlucht zijn voor oorlog, voor dictatuur, voor brutale onderdrukking van de mensenrechten, voor de honger of voor ander onheil waardoor zijzelf en hun gezinnen in de miserie worden gestort. Zij zoeken dan hier veiligheid. Om daarvoor te zorgen is er een serieus ontwikkelingsbeleid nodig.

Mijnheer de minister, ik ben er ook van overtuigd dat wij niet de miljoenen mensen die het in de wereld slecht hebben op ons grondgebied kunnen ontvangen. Ik heb u dat al horen zeggen en u zult dat nog wel eens herhalen. Vorige week in een debat verwierp u het quotasysteem met groot omhaal van woorden, maar zonder er dieper op in te gaan. Een quotasysteem hoeft niet per se een eenvoudig systeem te zijn dat in uw ogen opnieuw een soort vrijbrief is om weer eens vele mensen naar hier te lokken. Ik denk dat er afspraken moeten worden gemaakt.

Enerzijds is er een categorie mensen — die op zoek zijn naar een lotsverbetering om het met een algemene term uit te drukken — uit landen met regeringen die de mensenrechten verdrücken, die geen enkel serieus beleid, of een afschuwelijk dictatoriaal beleid voeren en daarvoor moet men embargomaatregelen nemen. Men moet dan afwachten of er in dat land verbeteringen en democratiseringsprocessen op gang komen. Daarvoor moet de internationale gemeenschap echter ook verantwoordelijkheid nemen.

Anderzijds zijn er een aantal arme landen die ontwikkelingskansen moeten krijgen. Ik ben van mening dat men met deze landen een soort « partnership » moet sluiten. Dan kunnen inderdaad quota worden afgesproken, maar er moeten tegelijkertijd ontwikkelingskansen worden gecreëerd. Er moet als het ware een samenspraak komen tussen de mensen van de sector Ontwikkelingssamenwerking en de mensen ter plekke. U gaat mij toch niet zeggen dat er tussen de vele tienduizenden werklozen in ons land geen mensen zijn die, in de formule van partnership, ginder kunnen helpen om goede kansen te creëren voor anderen en meteen ook voor zichzelf. Het is niet de bedoeling om een groep mensen te laten leven op de kosten van Ontwikkelingssamenwerking, maar wel om economische activiteiten te ontwikkelen die een steuntje in de rug kunnen zijn, zoals het verkrijgen van een sociaal statuut dat enige waarborg geeft voor de komende jaren.

Mijnheer de minister, in verband met deze problematiek is niet het eerste, maar ook niet het laatste woord gezegd. Het is een erg gevoelige materie. Daarover zijn wij het ook eens. Met de huidige houding, namelijk de ogen sluiten voor de 95 pct. van de mensen die worden afgewezen en die worden overgeleverd aan de illegale sector, kunnen wij ons niet langer verzoenen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pataer.

De heer Pataer (SP). — Mijnheer de Voorzitter, er kan niet worden ontkend dat deze Regering, in samenwerking trouwens met het Parlement, dat gelukkig nog meer doet dan over resoluties stemmen — het maakt ook wetten — met enig succes een reeks maatregelen heeft genomen waardoor het vluchtelingendossier beter wordt beheerst. Er was de nieuwe wetgeving van mei 1993, uitvoerig besproken in de Senaat in de loop van januari en februari van vorig jaar, er is de oprichting van gesloten centra en er is het zopas bekend gemaakte nieuwe spreidingsplan.

Laten we echter eerlijk toegeven dat de genomen maatregelen vooral, zoniet uitsluitend, een effect hebben op statistisch vlak. Het aantal asielaanvragers vertoont inderdaad sinds enkele maanden een sterke neerwaartse trend. Ik ben het nochtans eens met de heer Didden die zegt dat we moeten oppassen voor een te voorbarig optimisme. We hebben de voorbije jaren reeds vaker meegemaakt dat het aantal asielaanvragen daalde, maar dat die daling na enige tijd werd gevolgd door een nieuwe stijging.

Hoe dan ook, aan de publieke opinie werd het signaal gegeven dat het probleem van een teveel aan asielzoekers wordt aangepakt door de misbruiken van asielzoekers tegen te gaan. Het uitgangs-

punt van de regeringsmaatregelen is en blijft dat de asielzoekers zelf de oorzaak zijn van het manklopen van het asielbeleid en van degenen die verantwoordelijk zijn voor de filiëres.

Toch kan moeilijk worden ontkend dat ook een aantal overheidsdiensten tekort zijn geschoten, al breng ik tegelijk hulde aan de ambtenaren die deze klus in moeilijke omstandigheden moeten klaren. We mogen evenmin blind zijn voor het feit dat vele gemeenten en OCMW's hun wettelijke en morele verplichtingen niet nakomen en dat het Verdrag van Genève niet meer de juiste hoed is. Hij past niet meer op de hoofden van vele vluchtende mensen voor wie vluchten het enige alternatief is.

Het moet worden erkend dat de recente maatregel van de Regering om door de aanduiding van een vaste vestigingsplaats of in elk geval een vaste inschrijvingsplaats voor de asielzoekers, om zo te komen tot een harmonieuze spreiding, een positieve kentering betekent. Door het vastleggen van criteria zullen asielzoekers aan gemeenten worden toegewezen en aan de hand van stimuli wil de overheid ervoor zorgen dat de asielzoeker effectief in de gemeente van de plaats van inschrijving verblijft. De bedoeling van die maatregel is onmiskenbaar de grote steden te ontlasten, vooral financieel, maar wellicht ook psychologisch. Of deze maatregel ook effectief de asielzoekers zal helpen die geen onderdak of eten hebben en die totaal verloren lopen in onze samenleving, blijft een open vraag. Zelfs met de voorziene « sancties » blijft het voor dwarsliggende OCMW's goedkoper om geen steun te geven, laat staan om asielzoekers op te vangen. Wat moet er gebeuren indien het OCMW weigert? Wie zal de asielzoeker helpen eventueel beroep aan te tekenen bij de arbeidsrechtbank? Hoe zal de asielzoeker intussen overleven?

Indien een OCMW bereid is om toch asielzoekers op te vangen, zijn er weinig voorzieningen die het OCMW logistiek, inhoudelijk en financieel ondersteunen. In een tegemoetkoming van de federale overheid in de kosten van begeleiding door OCMW's is niet voorzien. Intussen betaalt de federale overheid wel de hogere begeleidingskosten voor de asielzoekers die in de gekende noodcentra verblijven. Ik verwijs naar het Klein Kasteeltje, Florennes en het Rode Kruis.

Er blijft een grote behoefte bestaan aan het opzetten van een kleinschalige huisvestingsstructuur. Gemeenten kunnen immers niet worden verplicht om in te staan voor de effectieve huisvesting van asielzoekers, zelfs in de gemeenten waar asielzoekers zich officieel hebben laten inschrijven, en dit ondanks de mogelijkheid voor de burgemeesters om leegstaande woningen op te eisen ingevolge de sociale urgentiewet die vorig jaar werd goedgekeurd.

Een financiële sanctie voor een OCMW dat een asielzoeker steunt die niet op het grondgebied verblijft en een installatiepremie voor OCMW's die huisvesting ter beschikking stellen, zijn onvoldoende om het opvangbeleid op het juiste spoor te zetten.

Het blijft absoluut noodzakelijk dat de overheid een globale opvangregeling uitwerkt met de mogelijkheid om kleinschalige opvangtehuizen op te richten in nauwe samenwerking zowel met gemeenten, OCMW's, als niet-particuliere instellingen en verenigingen. Centraal daarbij is de uitbouw van een planningsdienst bij het ministerie van Volksgezondheid.

Ik heb nog vele andere vragen, maar die zal ik liever wat later stellen aan de nieuwe minister van Volksgezondheid. Laten wij hem nog een kleine inlooperperiode gunnen.

Ook het uitwijzingsbeleid is voor de Regering blijkbaar een topprioriteit. De ambassadeur voor het immigratiebeleid heeft met een beperkt aantal landen, zoals Roemenië, Ghana en Marokko een overeenkomst gesloten, zodat vluchtelingen komende uit die landen vrij snel kunnen worden verwijderd. De oprichting van gesloten centra nadert haar voltooiing.

Intussen worden aan de lopende band individuele uitwijzingsbevelen uitgevaardigd en ook uitgevoerd. Gelet op het laag percentage erkenningsbesluiten en de versnelde toepassing van de procedure, zullen de definitieve uitwijzingsbevelen op korte termijn toenemen. Toch is de uitwijzing de facto van alle uitgeprocedeerden een onmogelijke opgave. Meer dan 10 000 mensen wachten reeds jaren op een beslissing — iemand zou zo al 14 jaar in België verblijven — en er zijn geen garanties dat de afgewezen asielzoekers op eigen initiatief het land werkelijk zullen verlaten. Daarom zal men onvermijdelijk moeten overgaan tot een meer

gesystematiseerde regularisatie van personen waarvoor een repatriëring niet realiseerbaar is. Ik geloof ook niet dat een collectieve maatregel, met een soort tabula-rasatechniek, aangewezen is. Individuele onderzoeken moeten de basis blijven van het vluchtelingenbeleid, omdat steeds moet rekening worden gehouden met de persoonlijke en maatschappelijke situatie van de betrokkenen, met uitzondering misschien van de zogenaamde gedoogden of ontheemden. Misschien moet voor deze categorie het Verdrag van Genève worden aangepast. Wij moeten een dergelijke mogelijkheid ernstig overwegen.

Wel dient de Regering mijns inziens zelf het initiatief te nemen om voor individuele regularisaties eenvoudige, toepasbare en, indien mogelijk, objectieve criteria uit te werken en zou ze niet mogen wachten op de behandeling van dossiers die door een comité, een politicus of een actiegroep in de schijnwerpers worden geplaatst.

Dit dreigt immers onrechtvaardig te zijn tegenover een hele groep afgewezen asielzoekers die niet over deze steun en aandacht beschikken. Voorts moeten inspanningen worden geleverd om de uitgeprocedeerden met voldoende waarborgen voor een veilige en duurzame reïntegratie in eigen land te repatriëren.

Tenslotte kan ons asielbeleid alleen maar aan geloofwaardigheid winnen indien tegelijkertijd een visie wordt ontwikkeld op het probleem van de huidige economische migratiestromen. De huidige migratiestop, die sinds 1974 geldt, moet kritisch worden bekeken. Er wordt nog volop gediscussieerd over de vraag of er na overleg op Europees vlak migratiequota moeten worden ingevoerd. Ik wil een oproep doen om dergelijke voorstellen niet te snel met al te simpele antwoorden van de hand te wijzen, maar eerder te beschouwen als een ernstige poging om het debat op gang te brengen en vooral als een uitdaging om samen, over de grenzen heen, naar creatieve oplossingen te zoeken. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. Dufour.

M. Dufour (Ecolo). — Monsieur le Président, trop c'est trop. A quel jeu jouons-nous inconsciemment en tant que parlementaires? A quel jeu jouez-vous, monsieur le ministre?

De hautes personnalités de l'ULB et de la mouvance socialiste, comme Anne Morelli, tirent la sonnette d'alarme. Notre collègue sénateur Jean-Emile Humblet montre dans une étude récente que 12 p.c. des habitants de Wallonie viennent d'ailleurs. A 74 ans, il s'interroge sur la manière dont nous pourrions, après la chasse aux candidats réfugiés politiques et aux demandeurs d'asile, endiguer la xénophobie à l'égard des Maghrébins, Turcs et autres immigrés.

Trop c'est trop, monsieur le ministre. Il est temps de mettre fin aux clichés, lesquels favorisent les rumeurs, et notre Parlement sait à quel point ces dernières peuvent être troublantes.

Certaines vérités doivent être dites, monsieur le ministre. Le CPAS de Bressoux-Droixhe, quartier qui connaît l'une des plus grandes concentrations de logements sociaux de Liège, a recensé, au 31 décembre 1993, le nombre de CRP noirs pour cette antenne liégeoise. Les chiffres sont les suivants: 18 Angolais, 6 Ghanéens, 8 Togolais et 76 Zaïrois. Où est l'invasion dans ce quartier? Les autres sont des visiteurs désireux de prendre une douche, puisque certains en disposent, ou de partager un repas. Après la chasse à l'homme, aurons-nous l'obligation de limiter les déplacements interquartiers ou intercommunes? Votre plan ne résout pas bien cette question.

La nuit dernière a été chaude à Leuven, monsieur le ministre. Elle laisse un goût amer sur le plan des libertés. On croyait voir des images venues d'ailleurs. Heureusement, des étudiants et de jeunes pacifistes ont réagi. Toutes philosophies confondues, les parlementaires soucieux des droits de l'homme et de la lutte des peuples attachés à leur développement ou à leur autonomie devront dire merci à ces étudiants qui ont réveillé l'espérance d'une réaction par rapport à la chasse à l'étranger. C'était l'état de siège à Heverlee et à la prison, monsieur le ministre.

Après les images des centres fermés et celles du Fort de Walem entouré d'eau, après la déception de voir un nouveau ministre fédéral cautionner la peur des populations de sa région et pousser

la Croix-Rouge à se débrouiller, après ces images d'hier dans les rues de Leuven, devrons-nous en appeler au devoir de désobéissance et de résistance? Est-ce votre manière d'interpréter le discours royal de mardi?

Il serait plus intelligent, monsieur le ministre, de préparer nos populations aux mutations du monde plutôt qu'à la répression policière. Si nous continuons à chasser l'homme, l'étranger, vous ne devrez plus répartir les CRP dans les différentes communes. Il ne vous sera plus nécessaire de chercher le « truc légal » destiné à obliger les CPAS à participer au plan de répartition. En effet, pour autant que je sache, et d'après ce que les CPAS de Liège ont laissé entendre, votre projet ne peut que les stimuler. Vous ne devrez plus engager les CPAS et les bourgmestres à réquisitionner quelques centaines des cent mille maisons vides que compte notre pays, afin d'offrir à d'aucuns un logement plus décent et d'éviter l'exploitation humaine!

Par ailleurs, monsieur le ministre, comment allez-vous modifier la Constitution qui, si je ne m'abuse — mais je ne suis pas spécialiste en la matière — accorde aux citoyens le libre choix de circulation et de domiciliation? Le plan de répartition n'est-il pas aussi une porte ouverte à tous les abus au niveau de l'interprétation, puisque le minimex pourra ne plus être versé à celui qui n'accepterait pas le logement désigné?

N'avez-vous pas l'impression que les fautes administratives s'accumulent et sont rarement sanctionnées?

A cet égard, je voudrais évoquer la situation d'un homme qui a été emprisonné. Celui-ci devait ouvrir une ASBL. Il disposait d'un formulaire 26bis alors que l'ordinateur avait enregistré un 26ter. Cet homme a donc dû passer vingt-trois jours à Lantin alors qu'il n'avait jamais été avisé qu'il ressortissait au 26ter.

Dès lors, monsieur le ministre, la question que je me pose, comme d'autres, est la suivante: les CRP ne constituent-ils pas, en quelque sorte, un test avant l'établissement d'un nouvel ordre que l'on veut nous imposer? (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Ulburghs.

De heer Ulburghs (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, het vluchtelingenprobleem is een zeer moeilijke opgave.

Mijnheer de minister, ook voor u is het een ondankbare taak. U vraagt zich wellicht soms af waaraan u dat alles hebt verdiend, maar u kunt het aan. U hebt misschien wel eens gedacht dat een andere portefeuille interessanter was geweest, maar u neemt uw verantwoordelijkheid op zich.

Of we het nu wensen of niet, wij moeten ons aan een grote toevloed van politieke vluchtelingen verwachten. Gisteren brachten de Premiers Tansu Ciller en Benazir Bhutto een bezoek aan Sarajevo in Bosnië-Herzegovina. Die regeringsverantwoordelijken uit twee moslimlanden kwamen in een moslimenclave hun steun betuigen. Het feit is symptomatisch en zal een grote weerklank vinden, niet alleen in het westen, dat geen verantwoordelijkheden op zich nam of kon nemen. Hierdoor zullen nog enorme problemen rijzen. De moslim-landen zouden wel eens in het conflict tussenbeide kunnen komen. Vrijheidsstrijders uit Afghanistan en uit andere moslimlanden zijn immers reeds aanwezig in ex-Joegoslavië om de moslims te steunen. Het is daarenboven niet onmogelijk dat er in dit gebied een derde wereldoorlog ontstaat, rekening houdend met het explosieve karakter van de Balkan.

In elk geval zullen wij de vluchtelingenstroom, onder meer uit Oost-Europa, niet kunnen afremmen door maatregelen of wetten, hoe noodzakelijk deze ook blijken te zijn. Het zal dan immers niet meer mogelijk zijn om 5 pct. van de asielzoekers het statuut van vluchteling te geven en de overige 95 pct. naar hun land van herkomst terug te zenden. Zoals mevrouw Maes terecht heeft verklaard: « We zullen de ophaalbruggen voor de vesting Europa niet meer kunnen optrekken. »

Hoe zullen we de problemen van sociale aard, van onthaal, huisvesting en zwartwerk oplossen?

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

Mijnheer de minister, wat zou u doen indien een hoogzwangere vrouw die illegaal in het land verblijft, aan de deur van uw huis aanklopt? Zal u de wet toepassen of zal u haar naar een kraamrichting brengen?

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Dat is onvoorstelbaar!

De heer Ulburghs (Agalev). — Inderdaad, maar dergelijke situaties maak ik mee.

Ik verwijs naar het voorstel van de heer Didden, mevrouw Maes, de heer Pataer en anderen om tot een quotasysteem te komen voor de langdurig illegalen. We worden nu eenmaal geconfronteerd met een menselijk drama en dit zal ook in de toekomst niet veranderen.

De heer Didden heeft gelijk wanneer hij beweert dat wij voor dit probleem een redelijke oplossing moeten vinden. Dit veronderstelt een beleid op termijn dat voorziet wat er eventueel in de toekomst kan gebeuren.

Ik denk in dit verband ook aan de relatie met lokale besturen. De gemeentelijke overheid en de OCMW's kunnen of willen het probleem niet meer aanpakken. De minister heeft daarop reeds gewezen in verband met het probleem van de Roemenen en de Sikhs in Sint-Truiden. Ik heb de schrijnende situatie van deze mensen ter plaatse waargenomen en ondanks het feit dat de minister van Landsverdediging de lokalen van de Saffraanberg ter beschikking stelt, blijven de problemen onverminderd bestaan.

Vandaar mijn vraag hoe de lokale besturen de voorlopige opvang van legale en illegale vreemdelingen kunnen regelen.

Kleinschalige opvangstructuren uitgaande van privé-initiatief kunnen een rol spelen in de opvang van zowel legale als illegale vreemdelingen, want uiteindelijk is het contact van mens tot mens hier zeer belangrijk. NGO's, Caritas, Rode Kruis, wijkbewoners en buurtopbouwwerkers kunnen initiatieven nemen. Er zouden stichtingen kunnen worden opgericht die als een soort van middenveld zouden kunnen fungeren. Men zou ze middelen, juristen en sociale werkers ter beschikking kunnen stellen die het beleid van de overheid kunnen aanvullen.

Mijnheer de Voorzitter, ik vermoed dat mijn spreektijd verlopen is en zal daarom hierop nu niet dieper ingaan. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Dierickx.

De heer Dierickx (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, u weet dat ik bij de kwestie van de gedoogden en de ontheemden nogal betrokken ben.

Ik ben van oordeel dat we de Regering niet alleen moeten zeggen wat ze moet doen, maar ook dat we samen moeten nagaan welke argumenten ze kan gebruiken om onze bevolking te overtuigen van de te nemen maatregelen.

Ik ga ervan uit dat zolang wij in ons land van alles te veel hebben — te veel melk, te veel boter, te veel vlees, te veel staal, te veel auto's en zelfs te veel woonruimte — wij niet mogen zeggen, zoals dat in bepaalde landen gebeurt, « *Das Boot ist voll* » of « er kan niemand meer bij ». Enkel wanneer wij vaststellen dat er in onze winkels en warenhuizen te weinig boter, te weinig melk, te weinig brood en dergelijke is, kunnen we gaan nadenken over het afremmen van de stroom van sukkelaars. Deze redenering ligt in de lijn van wat de heer Ulburghs heeft gezegd.

Het heeft geen zin dat politici elkaar proberen te overtuigen; wij moeten de bevolking overtuigen van maatregelen die onafwendbaar zijn. Het volstaat dus niet te zeggen wat er moet gebeuren. We moeten hiervoor een argumentatie ontplooien waar men geen speld kan tussenkrijgen.

Ik nodig u allen uit om eens met vluchtelingen, ontheemden of gedoogden naar een Vlaams grootwarenhuis te gaan en hen de weelde die daar uitgestald is, te laten zien. Dan zullen wij allen een beetje opgevoed zijn. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobbacq.

De heer Tobbacq, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtarenzaken. — Mijnheer de Voorzitter, dit enigszins uitgelopen debat geeft mij de gelegenheid in het kort de punten op een aantal i's te zetten. Vooraf wil ik de heer Ulburghs zeggen dat ik hem dankbaar ben, wanneer hij met mij meevoelt omdat ik verantwoordelijk ben voor dit ondankbaar dossier en wanneer hij zich afvraagt of ik mijn energie niet in betere dingen had kunnen steken. Zoals ik daarnet reeds zegde, heb ik dit echter zelf gezocht. Ik verwacht geen populariteit. Na meer dan anderhalf jaar met deze problematiek bezig te zijn, ben ik er meer dan ooit van overtuigd dat wij dit probleem moeten «beheersen», anders zullen onze democratie en onze «samenleving» eraan ten onder gaan. Vermits het de makkelijke logica van een aantal mensen stoort, weet ik dat het niet zal helpen de punten op de i's te zetten. Toch zal ik het doen, zij het maar voor de publikatie in de *Parlementaire Handelingen*.

Mijnheer Dierickx, ik zeg niet: «*Das Boot ist voll*». Ik ga niet akkoord met de burgemeester van Lelystad, die beweert dat Nederland vol is. Dat is niet zo. In talloze gemeenten in het Hageland en in talloze andere gemeenten is er geen enkele vluchteling of asielzoeker te bespeuren. Hoe rijker de gemeenten zijn, hoe minder vluchtelingen zij vaak tellen. In Antwerpen is fysiek «*das Boot*» niet vol. In Brussel is fysiek «*das Boot*» niet vol, in Luik is fysiek «*das Boot*» niet vol. Maar psychologisch en politiek is «*das Boot*» wel vol in een aantal steden. In een land waar men de mensen niet kan dicteren wat zij moeten denken, leidt dat tot grote problemen voor de werking van de democratie. Vandaar vind ik dat vluchtelingen verplicht moeten worden verspreid over het land.

De herhaling helpt blijkbaar, want ik ben blij vast te stellen dat sommigen hier everkondigen wat ik reeds lang zeg. Wij moeten ons niet verstoppen achter argumenten als «Wij moeten het ginder gaan doen». Meestal verstaat men daar dan onder dat wij intussen hier niets moeten doen. Ik vraag niet beter dan dat men de problemen ginder oplost. Ik vraag niet beter dan dat men van Roemenië een aards paradijs maakt, zodat er geen Roemenen van daar naar hier komen, maar wel mensen van hier naar ginder gaan. Ik wil daartoe bijdragen, maar ik kan daartoe maar een heel klein graantje bijdragen. De idee dat ik intussen maar moet wachten en niets moet doen is dus onzin. Zelfs wanneer wij daar vandaag aan beginnen, staan wij nog voor een groot probleem want men zal van Roemenië niet op vijf jaar tijd het paradijs maken waar in de uitstalramen meer wordt aangeboden dan bij ons.

Laten wij ophouden te spreken over «sukkelaars». Alles is relatief. Ten opzichte van ons zijn de asielzoekers inderdaad sukkelaars. Ten opzichte van hun landgenoten die ginder blijven, zijn het echter geen sukkelaars. Het zijn immers de sterksten die wegtrekken. Degenen die in dit debat het woord hebben gevoerd, zullen dit beamen aangezien zij meer persoonlijk contact hebben met de betrokkenen dan ik.

De gemiddelde leeftijd van de vluchtelingen is vijftientwintig jaar of jonger. Het zijn dus niet de ouderen, noch de wezen, de zieken of de weduwen die wij hier zien opdagen, maar wel de jongeren en vaak zelfs de geschoolde jongeren. Indien men iets wil doen in de betrokken landen zelf, dan moet men er dus eerst voor zorgen dat die geschoolde jongeren in hun land blijven.

Wat de algemene principes betreft, kan ik slechts antwoorden dat ik de wet toepas. Dat kan men mij toch moeilijk verwijten. Ik pleit er niet voor om de migratiestop op te heffen, maar als de Kamer, de Senaat en de regionale Raden daar om vragen, dan ben ik ter beschikking om dat te realiseren en kan ik anders optreden. Ik wil het mij niet te allen prijze moeilijk maken. Ik ben geen sado-masochist.

Ik heb nooit beweerd dat wij aan het winnen zijn of dat er iets is opgelost. Integendeel. Wel stellen wij vast dat het aantal asielzoekers per maand verminderd is van 3 058 in juni 1993, tot 1 412 in december 1993 en tot 1 200 in januari 1994. De wet van 6 mei 1993 heeft vanaf juli 1993 effectief resultaat. Nochtans waren bij de bespreking van die wet velen van oordeel dat wij ons illusies maakten en dat het allemaal niets zou uithalen. De tendens van de jongste maanden bevestigt dat de wet werkt.

Dat het aantal asielzoekers afneemt, is niet enkel te danken aan de nieuwe wet, maar is ook het gevolg van het installeren van *printtrack*, het informatiesysteem voor het vergelijken van vingerafdrukken dat sinds september 1993 wordt gebruikt en dat fraude door het opnieuw indienen van een asielaanvraag onder een andere identiteit uitsluit. Aanvankelijk was 18 pct. van de aanvragen die per dag binnenkwamen een tweede poging onder een andere identiteit. Er zijn gevallen genoteerd van personen die zelfs tot viermaal toe een andere identiteit opgaven.

Een derde punt dat heeft bijgedragen tot een vermindering van het aantal asielzoekers is het feit dat de Dienst vreemdelingenzaken erin slaagt de nieuwe asielaanvragen binnen zeer korte tijd te behandelen en een groot deel van de achterstand in te halen. Bovendien heeft het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, vorige maand, voor het eerst in zijn bestaan, meer beslissingen genomen dan het beroepen heeft ontvangen. In die *Tourmalet* van de heer Bossuyt is er dus voor het eerst een knikje! Als die trend van de jongste maanden aanhoudt, zullen we de achterstand helemaal inhalen en zullen we in de toekomst in de plaats van vijf minuten, tien à twintig minuten aan een ondervraging kunnen besteden. Als die trend aanhoudt, zullen ook de nieuw aangeworven jonge juristen de zin van hun werk inzien en de uitvoerbaarheid ervan aanvoelen. Ze zullen ook beter vertrouwd geraken met de landen van herkomst waardoor het werk weer beter gestructureerd zal kunnen worden. Weet u dat wij op de Dienst vreemdelingenzaken over een 500-tal personeelsleden beschikken onder wie maar vijf leidende ambtenaren?

Men kan mij zeker niet verwijten dat ik in het verleden nagelaten zou hebben aan te klagen dat we onder de voet gelopen werden en dat wij niet al het mogelijke hebben gedaan om aan de situatie het hoofd te bieden. De vooruitgang in de behandeling van de dossiers en de resultaten spreken voor zich.

Ik ben bereid de vermindering van het aantal asielzoekers te relativeren, maar ik voeg er onmiddellijk aan toe dat ze de *conditio sine qua non* is om het fenomeen te beheersen. We zijn — en dat is mijn enige absolute genoegdoening — de strijd om de beheersing van het fenomeen van de asielaanvragen *hic et nunc* aan het winnen. Ik vind de vergelijking met 1988 toch wel een beetje onrechtvaardig. Indien morgen in Oekraïne een burgeroorlog zou uitbreken en in Polen of in de Bondsrepubliek het regime zou instorten, staan wij voor een nieuwe situatie.

Ik mag er u ook op wijzen dat het niet langer Afrika is dat voor problemen zorgt. De meeste asielaanvragen komen tegenwoordig uit Oost-Europa. Waren die er niet, dan zouden we maar ongeveer 600 aanvragen per maand hebben. Een aantal van de aanvragen die wij op het ogenblik te verwerken hebben, heeft ook te maken met de desorganisatie bij ons. Dat Zaïren bij ons belanden is vrij normaal, dat Pakistani en Indiërs hier terecht komen heeft veel meer te maken met het bestaan van bepaalde filières en de exploitatie van zwartwerkers bij ons. Dat zo veel senatoren zich bij deze interpellatie hebben aangesloten is in feite reeds een bewijs van het succes van het huidige systeem. Zonder dat systeem zouden trouwens een aantal zaken die nu wel naar boven komen, nooit het licht hebben gezien. Ik kom daarop nog terug.

Ik vestig er nogmaals de aandacht op dat de beslissing tot vasthouding slechts voor bepaalde categorieën wordt genomen, namelijk voor diegenen die ten eerste België illegaal binnenkomen of op het ogenblik van de asielaanvraag illegaal in België verblijven en ten tweede wier asielaanvraag onontvankelijk werd verklaard. Die vasthouding gebeurt in de eerste plaats om de verwijdering uit het land te garanderen. Maar deze maatregel heeft eveneens een niet te onderschatten ontraderend neveneffect voor nieuwe asielzoekers. Er is echter geen enkele aanduiding dat dit laatste aan de basis zou liggen van het stijgend aantal illegalen. Wie het tegendeel kan bewijzen, wil ik vragen mij een lijst met namen te bezorgen. De rijkswacht, die daar toch speciaal op let, meldt evenmin dat er nu een verschuiving zou zijn in die zin dat een groter aantal mensen illegaal het land binnenkomen. Het aantal illegalen stijgt wel door het feit dat de Dienst vreemdelingenzaken zijn achterstand stilaan wegwerkt, waardoor er natuurlijk meer uitgeprocedeerd zijn van wie een aantal illegaal in het land blijven. Het is hoe dan ook uitgesloten dat het aantal illegalen zou toenemen, omdat het aantal asielaanvragen vermindert.

De heer Didden gaat er wat te gemakkelijk van uit dat een immigrant die tot voor kort de asielaanvraagprocedure gebruikte om zijn immigratie te organiseren, zich in de toekomst als illegale zal installeren. Niets wijst er op dat dit het geval is. De waarheid is dat, wanneer een aantal *push*-factoren wegvallen — de achterstand van de Dienst vreemdelingenzaken is daarvan een belangrijke — dan gaan de betrokkenen steeds meer naar andere landen uitwijken en beginnen zij in Europa rond te draaien, vaak met valse identiteiten.

Wat het onthaal in een gesloten centrum betreft, is het inderdaad juist dat een asielzoeker onmiddellijk na zijn aankomst in het gesloten centrum telefonisch een persoon van zijn keuze op de hoogte kan brengen van zijn vasthouding. Die persoon kan dan op zijn beurt eventueel anderen, bijvoorbeeld de huisbaas, verwittigen. Later krijgt de betrokkene echter meer mogelijkheden om te communiceren. Hij mag schrijven en dagelijks een telefoongesprek voeren. In de nieuwe centra zal hij bovendien ook familie kunnen ontvangen. In Walem kan dat niet, maar dit centrum hebben wij moeten inschakelen, omdat er in het opvangcentrum 127 van Zaventem brand was gesticht. Dat is de realiteit en die levert meer proza dan poëzie. De poëzie is dat wij hier te doen hebben met «de onschuldigen der wereld». Het proza is dat er onder hen blijkbaar ook brandstichters zijn. Dit tussen haakjes. De vluchteling krijgt daarnaast ook de gelegenheid om contact op te nemen met een advocaat van zijn keuze of met een advocaat *pro deo* die wordt aangewezen door het bureau voor consultatie en verdediging.

Die mogelijkheid bestaat dus, hoewel de bijstand van een advocaat in principe niet nodig is om een dringend beroep tegen een beslissing van onontvankelijkheid in te dienen. Dat dringend beroep kan op zeer eenvoudige wijze worden ingediend. Bij het verhoor door een medewerker van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, krijgt de asielzoeker ook ten volle de gelegenheid om nogmaals uit te leggen, waarom hij zijn land heeft verlaten en waarom hij aanspraak maakt op het statuut van vluchteling. Indien hij dit wenst kan hij dit in zijn eigen taal doen. Daarvoor wordt hem bij het verhoor door de Dienst vreemdelingenzaken en het Commissariaat generaal een tolk ter beschikking gesteld. Het is een onjuiste voorstelling van zaken wanneer u beweert dat de minister van Binnenlandse Zaken de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg aanvalt. Ik wil hier duidelijkheid aan de hand van de feiten scheppen.

Ik kom op een avond thuis. Het TV-journaal staat op. Ik heb nog geen enkele betekening van vonnis ontvangen en ik verneem langs de televisie dat ik in het ongelijk wordt gesteld en waarom dat is gebeurd. Ik heb dan ook langs de televisie laten weten dat ik in beroep ga en waarom ik dat wens te doen. U moet mij maar eens zeggen wie hier wordt aangevallen. Ik verneem dit vonnis langs de televisie, wat ik niet onaantvaardbaar vind want de rechtspraak en het vonnis zijn publiek en dat kan op de televisie komen. Ik reageer op dezelfde wijze en zeg voor de televisie waarom ik in beroep ga. Als ik dat vonnis correct vond, zou ik geen beroep aantekenen. Ik ga dus samen met de minister van Justitie tegen de beschikkingen van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in beroep. Ik zal u uitleggen waarom. Ik ben van mening dat de voorzitter door zijn uitspraak de wet wijzigt. Ik ben vrij dit te denken tot er een uitspraak is in beroep en in verbreking. Als het Hof van cassatie mij ongelijk geeft, zal de rechter gelijk hebben, maar tot zo lang heeft hij nog geen gelijk. Wij leven toch in een rechtsstaat.

De financiële implicaties van dit vonnis zijn enorm. De rechter is immers van oordeel dat ik een tolk die aan de wettelijke voorwaarden voldoet ter beschikking moet houden van de advocaat van de betrokkene, niet alleen voor het verhoor, — want dat gebeurt al, — maar op elk moment dat de advocaat met zijn cliënt wenst te spreken. Dat schept problemen. Ik zou niet weten waar ik die tolken vandaan moet halen. Wij vinden nu met moeite voldoende mensen om de vluchtelingen bij hun aankomst te ondervragen. Men mag niet vergeten dat het om meer dan 90 talen gaat. Als er iemand van de Fidji-eilanden komt, zou ik meteen ook een tolk moeten laten overkomen! Ik weet ook helemaal niet of die tolk aan de wettelijke voorwaarden voldoet. Heel deze operatie kost fortuinen en zelfs al had ik het geld, dan kon ik de rechter in deze bepaling nog niet tegemoet komen. Dit is een absurd

vonnis. Als het Hof van verbreking oordeelt dat de rechter de wet juist interpreteert dan moet ik het Parlement voor de keuze stellen. Ofwel kan ik de wet niet toepassen, ofwel moet de wet worden aangepast zodanig dat die interpretatie uitgesloten wordt. Zoniet wordt het werken onmogelijk. Dat is wat ik heb gezegd, niet meer of niet minder.

Er is nog iets anders, maar dat is meer een probleem voor de juristen en voor de commissie voor de Justitie. De rechter bepaalt uitdrukkelijk: «Vermits dit ten gronde voor de rechtbank van eerste aanleg niet behandeld raakt gezien onze achterstand, verklaar ik mij bevoegd in kort geding.» Dit is toch wel een eigenaardige manier van redeneren, voor een rechtbank waar er geen achterstand is. Dit laatste siert de voorzitter trouwens.

Ik mag er mij toch over verwonderen dat de rechter dat argument inroept om zich bevoegd te verklaren in kort geding, terwijl wij precies die bevoegdheid betwisten. Dat heb ik dan ook gedaan. Er zal een ogenblik komen waarop de Kamer en de Senaat hun conclusies moeten trekken zoniet wordt het beleid onmogelijk en zal men het zonder mij moeten stellen. Ik ben niet bereid ijzer te breken met de blote handen, ook niet als het Parlement mij dit vraagt.

De heer Didden beweert dat ik het probleem reduceer tot een probleem van plaatsgebrek in de gevangenissen. Dat doe ik niet, maar men kan niet ontkennen dat dit een belangrijk probleem is. Vorige week moesten 221 illegalen aan de gevangenispoorten worden geweigerd wegens plaatsgebrek. Minstens de helft van deze personen had gemakkelijk kunnen worden gerepatriëerd omdat er akkoorden werden gesloten met sommige landen. Dat is trouwens de reden waarom wij een ambassadeur hebben aangesteld. Deze illegalen zijn nu terug ondergedoken. Dit probleem zal binnenkort gedeeltelijk worden opgelost wanneer wij zullen beschikken over gesloten centra in Merksplas, Brugge en Bierset. Het centrum in Merksplas is reeds geopend, Brugge zal voor de zomer functioneren en met de bouw van het centrum in Bierset zal nog dit jaar worden gestart. Zolang wij niet over deze centra kunnen beschikken, zijn wij verplicht illegalen vrij te laten rondlopen. Deze situatie is moordend omdat hierdoor de indruk wordt geschapen dat onze maatschappij een malle molen is en dat men het land kan binnen- of buitenlopen wanneer men het verkiest.

Ik heb nooit beweerd dat het plaatsgebrek in de gevangenissen het enige probleem is, maar het is op dit ogenblik de zwakste schakel. Ik vraag u daarom dat u mij zou steunen om hiervoor een oplossing te vinden.

Vervolgens wil ik het hebben over de gevolgde strategie.

In de eerste plaats heb ik mij toegelegd op het bestrijden van misbruiken. De genomen maatregelen schijnen resultaat te hebben omwille van de redenen die ik heb opgesomd.

U vraagt zich af waarom ik niet samenwerk met de NGO's en met Caritas. Ik ben hiertoe bereid, ik zal hier trouwens nog op terugkomen wanneer ik zal spreken over het spreidingsplan. Iemand overbrengen van de Koningsstraat naar Walem en binnenkort naar opvangcentrum 127bis of naar Merksplas, is een kwestie van maximum twintig dagen. Deze kandidaat-vluchtelingen komen vrijwel zeker niet in aanmerking voor het toekennen van het statuut. De helft van hen verzaakt onderweg reeds aan zijn aanvraag. De commissaris-generaal heeft maximum twintig dagen om te beslissen over het beroep. Ik zie niet in wat een NGO in die korte periode kan doen. Er is eindeloos veel werk in de gemeenten waarmee de NGO's zich kunnen bezighouden. Ik ben weliswaar bereid samen te werken met allerlei organen, maar ik wil niet dat zij hierdoor de gelegenheid krijgen om de zaken te bemoeilijken. Dat spel speel ik niet mee.

Ik kom nu tot het thema van het wachtregister. Als deze wet is goedgekeurd, de uitvoeringsbesluiten zijn genomen en de informatie is geïnstalleerd, dan zullen wij eindelijk kunnen doen wat wij voor iedere Belg en legale vreemdeling doen, namelijk hem inschrijven in een register en weten waar hij verblijft. Wij allemaal, en ook alle legale vreemdelingen, zitten in het Rijksregister en ik zie dus ook niet in waarom asielzoekers niet in een geïnformatiseerd bestand mogen worden opgenomen. Wie te goeder trouw is, kan daar niets tegen hebben, mijnheer Didden, en u bent er ook niet tegen gekant. Met een dergelijk systeem kunnen wij het spreidingsplan uitvoeren, anders niet.

Ik ga nu in op de kwestie van de verwijderingen. Ik voel mij hoegenaamd niet verplicht uit te weiden over de misschien wel interessante, maar nogal mechanische benadering van de heer Ramaekers, die heeft berekend dat wij per maand 3 400 asielzoekers zouden willen verwijderen. Dat is zijn berekening. Wij gaan ervan uit dat wij op het ogenblik een achterstand van 25 000 dossiers hebben en dat er per maand 1 200 nieuwe aanvragen worden gedaan. Ik hoop en ik meen dat wij in staat zullen zijn om tegen het einde van 1994 alle dossiers tot en met de fase van het commissariaat-generaal op zes maanden tijd af te handelen.

Theoretisch zijn er inderdaad nu nog 35 000 dossiers, maar 4 000 daarvan zijn dubbele dossiers. Dat betekent dat wij niet alleen die 4 000 dubbele eruit kunnen halen, maar dat we ook niet veel zullen investeren in de behandeling van het dossier van de 4 000 asielzoekers die geprobeerd hebben te frauderen. Tellen wij hierbij nog al degenen die intussen het land hebben verlaten, dan komen wij tot een achterstand van 25 000 dossiers. Ik weet dus niet hoe wij tot 3 400 verwijderingen per maand kunnen komen. Uiteraard is een effectieve verwijdering ook een aanwijzing voor het feit dat wij onze procedure ernstig nemen, dat wij ons inzetten dat wij het dossier beheersen. Mag ik even opmerken dat de 3 000 verwijderingen van vorig jaar een belangrijke stijging vertegenwoordigen ten opzichte van de 450 in 1991, maar nog altijd ruimschoots onvoldoende waren.

Er werd gepleit voor samenwerking met de privé-sector. Voor het verwijderen van asielzoekers werken wij inderdaad samen met de Internationale Organisatie voor migratie, die overheidssteun krijgt en de mensen die zich aanmelden helpt terugkeren. Wij werken dus al samen met de privé-sector en de IOM is voor de Belgische overheid op dit gebied van zeer groot belang. Gedwongen verwijdering is dus slechts één element, maar is wel een belangrijk teken dat het ons ernst is. Een uitspraak is mij in dit verband vooral bijgebleven, namelijk dat er mensen zijn die twee, vier of zelfs veertien jaar moeten wachten. Voor zeer vele dossiers blijkt «wachten» het verkeerde werkwoord te zijn. Velen hebben hun procedure, met behulp van organisaties en advocaten, laten aanslepen. Zij hebben alle procedures tot op het bot uitgebeend en nu beweren ze hier al zo lang te verblijven en wensen ze via artikel 9 te worden geregulariseerd. Daar doe ik niet aan mee.

Ik zal nu dieper ingaan op artikel 9 en op de problemen veroorzaakt door de uitputtingsslag in verband met de procedure.

Een illegaal verblijf van veertien jaar in ons land is niet het record. Enkele maanden geleden werd een Spaanse dame, die reeds twintig jaar illegaal in ons land verbleef, gevraagd het grondgebied te verlaten. Dit probleem werd evenwel opgelost via een regularisatie op grond van artikel 9.

Een aantal zaken moeten dus worden genuanceerd. In bepaalde situaties is de overheid verplicht de gevolgen te dragen van het feit dat ze jarenlang in gebreke is gebleven. Heel wat asielaanvragers hebben echter zelf hun procedure laten aanslepen, niettegenstaande ze zich ervan bewust waren dat de Conventie van Genève op hen niet van toepassing was.

Op het ogenblik daalt het aantal asielaanvragen enkel en alleen reeds omdat de procedure tot zes maanden wordt beperkt. Heel wat asielzoekers kwamen immers naar België, precies omdat de procedure hier zo lang duurde en omdat ze bijvoorbeeld gedurende twee à drie jaar zeker waren van verblijf en OCMW-steun.

De heer Beerden heeft hier de situatie aangehaald van het Turkse gezin uit Anzegem-Vichte. Dit is wel een exemplarisch geval. De man verbleef reeds in 1987 in België, maar hij vroeg toen geen asiel aan. Na anderhalf jaar is hij weggegaan en in 1989 kwam hij terug. In dat jaar vroeg hij asiel aan. De leden van het gezin spreken Nederlands en de kinderen gaan hier naar school. Ik heb hun verblijfsvergunning verlengd tot het einde van het schooljaar. Maar, vermits de commissaris-generaal en de Vaste Beroepscommissie ervan uitgingen dat het betrokken gezin onder geen beding onder artikel 2 van de Conventie van Genève viel, moesten ze, indien de Vlaamse Regering inmiddels geen arbeidsvergunning heeft toegekend, op het einde van het schooljaar het land verlaten.

Ik ben immers niet van plan aan enkele duizenden mensen voor onbepaalde tijd een verblijfsvergunning toe te kennen en op die manier een reservoir te creëren voor zwartwerk en «koppelbazerij».

Ofwel geven de Gewestregeringen degenen die ik regulariseer een arbeidsvergunning, ofwel geef ik geen verblijfsvergunning. Er moet samenspraak zijn met de Gewestregeringen. Het komt er in feite op neer dat de Gewestregeringen ook in een periode van grote werkloosheid een aantal arbeidsvergunningen ter beschikking stellen van vreemdelingen. Enkele jaren geleden heeft minister Wathelot dit gedaan voor bouwvakkers uit Rusland. Ik stel geen vragen bij de beslissing van de Gewestregeringen, maar maak van die arbeidsvergunning wel een voorwaarde.

Hoe zullen vreemdelingen met verblijfsvergunning maar zonder arbeidsvergunning leven: op kosten van het OCMW of door zwartwerk? Mevrouw Maes heeft de zaal verlaten, maar ik ga toch antwoorden op die vraag. Artikel 9 bepaalt dat de minister slechts in uitzonderlijke omstandigheden en om humanitaire redenen een afwijkende beslissing kan nemen. Er zijn dus twee beperkingen: ten eerste, de beperking die de wet zelf oplegt, namelijk dat het een uitzonderlijke procedure moet zijn. Nu putten heel wat advocaten eerst alle mogelijke procedures uit om me pas daarna te verzoeken artikel 9 toe te passen. De tweede beperking is dat ik wel een soort jurisprudentie wil krijgen, met andere woorden een gedragscode voor mijzelf. Mevrouw Maes spreekt over «discretionair». Dat is echter nog iets anders dan «arbitrair».

Voor de Sikh in Kortesseem heb ik — gelukkig maar — pas een verblijfsvergunning gegeven nadat het Vlaams Gewest een arbeidsvergunning had uitgereikt. Voor de rechtbank van Kortrijk verwijzen advocaten nu naar deze beslissing en eisen voor hun klanten eveneens een verblijfsvergunning via de toepassing van dat artikel op. U weet ook wel dat er aan asielzoekers geld wordt verdiend ...

Ik weet niet wat de uitspraak van de Kortrijkse rechter zal zijn, maar ik zal met artikel 9 zeer behoedzaam blijven omspringen.

Als het Parlement een wet wil goedkeuren waarin wordt bepaald dat iedereen die drie jaar in ons land is automatisch een verblijfsvergunning krijgt, zal ik deze beslissing uitvoeren, hoewel ik die niet aanraad. Het Parlement moet dus zo'n wet goedkeuren, maar niemand moet trachten mij nu op te zadelen met de verplichting tot toepassing van artikel 9. Dat moet voor iedereen duidelijk zijn.

Het antwoord op de vraag van de heer Ulburghs en mevrouw Maes is dus simpel. Geloof men echt dat ik een hoogzwangere vrouw in barensood die voor mijn deur staat, eerst ga vragen of ze legaal in het land verblijft? Ik zal die vrouw naar het ziekenhuis brengen. Indien er in dit verband problemen rijzen in ziekenhuizen, dan veroorzaak ik die niet. Ik heb nog geen enkele arts gevraagd — en zolang ik de bevoegde minister ben, zal ik geen enkele arts vragen — om een illegaal die voor medische verzorging komt, door te spelen naar de politie. De artsen maken zich blijkbaar zorgen omdat ze niet worden betaald. Dat is echter mijn probleem niet. Dat probleem vloeit voort uit de eed van Hippocrates. Een illegale vrouw die in een ziekenhuis komt bevallen, moet niet na twee dagen op de loop gaan. Niemand zal haar komen lastig vallen, wanneer de artsen vinden dat zij bij haar baby die in de couveuse ligt, moet blijven. Wij zijn bezig met zoveel problemen in verband met illegalen dat zwangere vrouwen voor ons helemaal geen prioriteit zijn. Dit probleem is dus volkomen vals.

Mijnheer Pataer, u maakt zich te vroeg zorgen over mijn spreidingsplan. Ik hoop dat dit plan ongeveer in juli in werking kan treden.

Il ne s'agit nullement d'un problème constitutionnel. Le Conseil d'Etat a autorisé le législateur à imposer un lieu d'inscription mais n'a pas permis l'assignation à résidence. Nous ne le ferons donc pas. Une personne inscrite, par exemple, à Louvain, devra faire traiter son dossier et percevoir ses avantages sociaux dans cette ville, après tout, comme n'importe quel minimexé habitant Louvain. Où est la discrimination? L'intéressé pourra ensuite séjourner où il le souhaite sans que nous puissions exercer un contrôle à cet égard.

Cette mesure sera facilement applicable et contrôlable. En effet, il est aisé d'imposer un nombre d'inscriptions aux CPAS et d'envoyer un commissaire du Gouvernement à cette fin. Actuellement, la procédure est quasi impraticable.

De nombreuses communes n'ont encore accueilli aucun demandeur d'asile à l'heure actuelle. Or, le Gouvernement leur promet une aide. Les communes qui le souhaitent peuvent, en vertu de la loi Onkelinx, réquisitionner les bâtiments vides; je les y encourage. Les communes peuvent également recourir à l'aide de Caritas ou d'autres organisations privées. Toutes ces procédures sont louables, mais les communes doivent organiser un accueil. Une commune de 10 000 habitants devrait accueillir une trentaine de demandeurs d'asile, et ce via des organismes privés, publics ou les CPAS. L'Etat central s'engage à traiter les dossiers dans les six mois. Cette méthode sera plus humaine, plus facilement contrôlable et plus correcte que les pratiques actuelles.

Enfin, j'ai entendu M. Dufour évoquer une image d'Epinal concernant les « étudiants » de Louvain. Vous avez fait état d'une comparaison à propos de laquelle je vous suggère de vous renseigner. En effet, il s'agit d'une action totalement judiciaire initiée par le parquet. J'avoue que je m'en réjouis. Il convient dès lors de ne pas se placer dans la position de Ponce Pilate. L'action a en effet été ordonnée par le juge d'instruction qui avait sans doute de bonnes raisons pour agir de la sorte. Vos agissements entravent dès lors l'action de la justice. Les motivations du juge d'instruction tiennent compte notamment des problèmes de droit commun et de criminalité. Votre compréhension à l'égard des fausses cartes d'identité, du trafic de pièces d'identité et de documents falsifiés est infinie. Je n'ignore rien de votre attitude qui n'est d'ailleurs pas récente. Sachez cependant que vous vous trompez.

M. Dufour (Ecolo). — Vous aussi!

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Je n'essaie pas de vous convaincre mais je tiens à ce que mes constatations figurent dans les annales. Je répète que vous tentez tout d'abord d'entraver l'action de la justice. Ensuite, une grande partie de la petite équipe maoïste de Louvain ne se trouve plus à l'université. Je suis beaucoup mieux informé que vous en cette matière, monsieur Dufour. Lorsque j'évoque une « petite clique de maoïstes », je sais de quoi je parle. Il vous est bien sûr loisible de vous y associer si votre parti vous y autorise. Sachez cependant que je ne me priverai pas du plaisir de le faire savoir. J'ai en effet eu l'occasion de me rendre compte que certaines méthodes ne vous dérangent pas.

Enfin, cette nuit, j'ai pensé à la période des années 30. A cette époque, les adversaires politiques étaient terrorisés à leur domicile la nuit. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de interpellant.

De heer Didden (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn uitvoerig antwoord. Ik heb de indruk dat hij het probleem wil beheersen op basis van onze wetgeving en niet op basis van arbitraire maatregelen, iets waarmee ik akkoord kan gaan. Wij moeten vertrouwen hebben in de minister, en hem de wettelijke basis bezorgen om zijn werk te doen.

Ik heb wel de indruk dat hij wat al te gemakkelijk over het probleem stapt van de meer dan 20 000 vluchtelingen die reeds langdurig in ons land verblijven, een probleem dat zeker niet tijdens de eerstvolgende maanden kan worden opgelost. Ik vraag de minister nogmaals grondig over die problematiek na te denken.

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door mevrouw Maes en de heren Lozie en Benker, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Didden, mevrouw Maes en de heer Pataer betreffende het vluchtelingenbeleid en het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken,

Dringt aan op de humane opvang van asielzoekers en op de vraag naar een samenhangend beleid ter zake,

Meent dat men niet langer de ogen kan sluiten voor het lot van asielzoekers die na langdurig verblijf in ons land werden afgewezen, doch zich hier te lande inmiddels geïntegreerd hebben. »

De tweede, ingediend door de heren Verschueren, Leroy en Arts, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Didden en het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken,

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Didden et la réponse du ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique,

Passe à l'ordre du jour. »

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple, qui bénéficie de la priorité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mesdames, messieurs, nous poursuivons nos travaux cet après-midi à 15 heures.

Wij zetten onze werkzaamheden voort vanmiddag om 15 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 13 h 5 m.)

(De vergadering wordt gesloten om 13 h 5 m.)

